

СПЕЦВИПУСК ДО 200-РІЧЧЯ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

“СВОЮ УКРАЇНУ ЛЮБИТЬ!”

Тарас Шевченко належить до тих світочів людства, які продовжують жити, будити, гартувати нові покоління умів. Слово Тараса актуальне, особливо зараз, коли Україна, за висловом Лесі Українки, бореться, “як Ізраїль” за свою незалежність.

Саме тому їй була присвячена святкова академія “Свою Україну любить”, приурочена 200-й річниці від дня народження духовного пророка України Тараса Шевченка, яка відбулася у актовій залі нашого університету 13 березня.

Вечір відкрила незабутня мелодія “Реве та стогне Дніпр широкий” (муз. Д. Крижанівського в опрацюванні Миколи Михача). Вона зразу налаштувала слухачів на велич Шевченкового слова, на невмирущість української пісні, яка завжди була натхненням для народу, творчим полем для творців пера, вірою в прийдешнє.

Із уривком поезії Шевченка “Учітеся, брати мої” (муз. А. Кос-Анатольського), у виконанні лауреата міжнародних та всеукраїнських конкурсів і фестивалів, народної студентської хорової капели “Гаудеамус”, зал поринув у слухання величчя і неповторності Тарасового слова.

Із вступним словом звернулася до гостей та учасників академії ректор, професор Надія Володимирівна Скотна. Вона наголосила, що Шевченко був, є і буде актуальним не лише своїм “Кобзарем”, якого називаємо духовним Євангелієм українців, але й своїми пророцтвами, передбаченнями, що “встане воля і сонце правди засвітить”. Насамкінець пані ректор побажала усім гарної квітучої весни й миру в Україні.

Не могло не схвилювати виконання “Жалібною маршу” до 27-х роковин смерті Т. Шевченка у виконанні Анни Зінич (клас доцента Уляни Молчко).

Приємно вразило виконання пісні “Нащо мені чорні брови” Ілоною Реут (клас доцента Світлани Дицьо), яка немовби перенесла слухачів у ті далекі, незабутні часи, коли звучало вогненне слово Тараса.

Прозвучав твір “Діалог Шевченка з Україною” у майстерному виконанні Лілії

Кобільник, яка не раз чарувала слухачів своїми піснями.

Читали поезії Тараса Шевченка студенти філологічного факультету: “Холодний яр” (Христіна Панчишин); “І мертвим, і живим...” (Марія Сенета); уривок із поеми “Мар’яна Черниця”.

Прозвучали також пісні: “Лілея” у виконанні дуету Світлани та Галини Дицьо; “Люблю тебе, мій рідний краю” (М. Петренко, І. Кушплер) та “Утоптала стежечку” (В. Власов, на сл. Т. Шевченка) у виконанні народного ансамблю бандуристів під керівництвом Стефанії Пінчак; “Плавай, плавай лебедонько” (Т. Шевченко, К. Хрещенко), у виконанні Мар’яни Мазур (клас доцента Євгенії Шуневич); “Тече вода” (Т. Шевченко, Я. Смеречанський), солісти – Андрій Боженський та Петро Турянський.

Неймовірне враження справила музично-літературна композиція “Шевченкове слово” у виконанні випускника нашого університету Богдана Михайлишина.

Насамкінець народний чоловічий камерний хор “Боян Дрогобицький” виконав безсмертний “Заповіт”.

Шевченкове свято закінчилося національним гімном “Ще не вмерла Україна” (М. Вербицький, П. Чубинський) (хор “Боян Дрогобицький”, під диригуванням заслуженого працівника культури України, професора Степана Дацюка).

Ведучими академії були Лілія Мельник та Андрій Кашицький.

Сонце ніжно золотило верхівки дерев студентського парку. Ідучи додому, відчував шем і неспокій. Думалося, як добре, що до Тараса приходять люди, як добре, що звучить його безсмертне слово у виконанні представників різних поколінь. І хочеться, щоб воно і далі звучало “неложними устами” маленьких дітей, як-от Насті Стецик (“На горі Чернечій”), котра своїм ще невинним серцем так любить нашого Поета.

МИХАЙЛО ЗУБРИЦЬКИЙ,
науковий співробітник інституту
франкознавства

В НОМЕРІ:

ст. 2

Вшанування пам'яті героїв Майдану

ст. 4

Науково-мистецька презентація “Тарас Шевченко в культурному житті Дрогобича другої половини ХІХ – першої третини ХХ ст.: нові знахідки”

ст. 6

Усний літературний журнал “Шевченко і сучасність”

ст. 7

Науково-методичний семінар “Педагогічна спадщина В.О. Сухомлинського: теорія і сучасність” (до 95-річчя від дня народження)

На фото: вступне слово виголосила ректор університету проф. Надія Скотна

ПРИСВОЄННЯ ВЧЕНИХ ЗВАНЬ

14 лютого 2014 року рішенням Атестаційної колегії Міністерства освіти і науки України присвоєно вчені звання:

Соломії Дмитрівні Ілляш – доцентка кафедри педагогіки та методики початкового навчання;

Олегу Анатолійовичу Радченку – доцента кафедри практики німецької мови.

Бажаємо подальших наукових звершень та творчих здобутків!

РЕКТОРАТ

“БОЯН ДРОГОБИЦЬКИЙ” У ПОЛЬЩІ

З 28 лютого по 2 березня в м. Голеньов (Польща) відбулися чергові XI зустрічі з українською культурою. Цього року Україну представляли два мистецьких колективи з Дрогобича – чоловічий камерний хор “Боян Дрогобицький” (художній керівник і диригент – П. Гушоватий, завідувач, доцент кафедри методики музичного виховання і диригування ДДПУ ім. Івана Франка) і гурт „Намисто” (художній керівник – М. Гиновський). Концерти відбулись в містах Щецин, Голеньов, Старгард і Гожув Велькопольський.

Політичні події останніх днів не могли не вплинути на емоційний фон цієї культурної акції. Як зазначає, П. Гушоватий: “Всюди, де відбулись наші концерти, ми відчували моральну і молитовну підтримку за щасливу долю України”.

Свою співпрацю в підтримці та проведенні заходів, пов’язаних з українською культурою запропонували і офіційні особи, зокрема, Почесний консул України Генрік Колодій.

РЕДАКЦІЯ

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ КОНКУРС СТУДЕНТСЬКИХ НАУКОВИХ РОБІТ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ

12 - 13 березня на базі Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка відбулася підсумкова науково-практична конференція Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з української мови та літератури (у т. ч. методики їх викладання).

На конкурс було подано 119 студентських наукових робіт, що надійшли з 61 вищого навчального закладу України. Після таємного рецензування робіт до участі в підсумковій науково-практичній конференції запросили 60 студентів. На підсумковій конференції виступило 39 студентів з 26 вищих навчальних закладів, які, здебільшого, представляли філологічні факультети й інститути філології та журналістики університетів України.

Після успішного проходження першого етапу до участі у підсумковій науково-практичній конференції було запрошено студентку IV курсу факультету початкової освіти нашого університету Юлію Полюшко, а також її наукового керівника, старшого викладача кафедри філологічних дисциплін та методики їх викладання у початковій школі Світлану Ігорівну Луців.

Тема наукової розвідки, яку репрезентувала Юлія Полюшко: “Словесне оцінювання навчальних досягнень першокласників у процесі засвоєння української мови”. На підставі аналізу конкурсних робіт та їх презентацій, виступів учасників науково-практичної конференції, галузева конкурсна комісія прийняла рішення щодо відзначення наукової роботи нашої студентки як однієї з кращих і визнала Юлію Полюшко претендентом на перемогу Конкурсу та нагородила дипломом III ступеня.

РЕДАКЦІЯ

Франківце**ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ГЕРОЇВ МАЙДАНУ**

26 лютого в актовому залі головного корпусу відбулося вшанування пам'яті героїв Майдану – Небесної сотні. Панахиду за безневинно убитими відправив протопресвітер Мирослав Соболта. Ректор проф. Надія Скотна відзначила величчю подвигу героїв Майдану, які виступали за європейську інтеграцію України та її цілісність. Студенти Тетяна Сем'янків (факультет початкової освіти), студентський ректор Іван Херович (історичний факультет) та Оля Козар (інститут іноземних мов) поділилися спогадами про Київський та Дрогобицький Євромайдани. У виконанні хористів “Боян Дрогобицького” (художній керівник доц. Петро Гушоватий) прозвучали: “Отче

наш”, “Чуєш, брате мій”, Державний гімн України.

На фото: виступає студентський ректор Іван Херович

КОНЦЕРТ-РЕКВІЄМ

26 лютого у актовому залі Дрогобицького державного музичного училища ім. Василя Барвінського відбувся концерт-реквієм, присвячений світлій пам'яті героїв Майдану. На концерті прозвучало прем'єрне виконання кантати “Псалми Давида” на канонічні тексти композитора, директора училища, заслуженого діяча мистецтв України, доцента кафедри музикознавства та фортепіано Дрогобицького державного педагогічного університету ім. Івана Франка Миколи Ластовецького. У концерті-реквіємі брали участь: народна студентська хорова капела “Гаудеамус” ДДПУ ім. Івана Франка (під керівництвом декана музично-педагогічного факультету, заслуженого працівника культури України, професора Степана Дацюка), хоровий колектив

Дрогобицького державного музичного училища ім. В. Барвінського (керівник – Богдан Бондзяк), церковно-молодіжний хор Катедрального собору Святої Трійці “Відлуння” (регент – Надія Бунь), симфонічний оркестр мистецьких навчальних закладів та установ культури Дрогобича (диригент – заслужений діч мистецтв України Микола Михаць), солісти – лауреати всеукраїнських, міжнародних конкурсів – Мар'яна Мазур (сопрано), Валентина Білас (меццо-сопрано), заслужений працівник освіти України, завідувач кафедри народних музичних інструментів та вокалу ДДПУ ім. Івана Франка – Корнель Сятецький (тенор) та отець Тарас Кoberинко (баритон).

РЕДАКЦІЯ

КОРОТКО

25 лютого в інституті іноземних мов пройшов 2-й етап I туру Всеукраїнської олімпіади з англійської мови.

26 лютого в інституті іноземних мов відбувся науковий семінар з тематики досліджень дипломних робіт (організатор – доцент кафедри практики англійської мови Роман Вишинський).

3 березня завідувач кафедри української літератури та теорії літератури, доктор філологічних наук, професор Петро Іванишин виступив на громадському інтернет-телебаченні у програмі “Марафон” (м. Львів) про актуальні суспільно-політичні проблеми в державі.

7 березня в актовій залі Дрогобицького державного педагогічного університету відбувся академконцерт хорових класів заочної форми навчання музично-педагогічного факультету. Виконавці: хоровий клас I курсу (керівник – ст. викл. Василь Довгошия, концертмейстер – Роман Хрипун) та хоровий клас I курсу (керівник – викл. Оксана Волох, концертмейстер – Аліса Гаевич).

7 березня к.ф.н., доцент кафедри української літератури та теорії літератури О.Р. Баган виступив на урочистій академії до 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка для працівників освіти і культури Дрогобицького району.

8 березня зав. кафедри української літератури та теорії літератури, д.ф.н., проф. Петро Іванишин дав інтерв'ю про Тараса Шевченка для ТСН каналу 1+1.

9 березня кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури та теорії літератури О.Ф. Химин виступила з доповіддю до 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка у Народному домі м. Новий Розділ.

9 березня завідувач кафедри української літератури та теорії літератури, доктор філологічних наук, проф. Петро Іванишин виступив у Дрогобицькому драмтеатрі на ювілейній академії „Борись, народе, за свою свободу!”, з нагоди 200-річчя від дня народження Т. Шевченка.

9 березня кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури та теорії літератури О.Р. Баган виступив з доповіддю до 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка для громади м. Трускавець.

19 березня на соціально-гуманітарному факультеті відбулися вибори голови ради студентського самоврядування, на яких головою ради було обрано студентку групи СП-23 Зоряну Стахнів.

19 березня відбулася щорічна звітна наукова конференція викладачів та студентів філологічного факультету. У 4 секціях (“Українське мовознавство”, “Українське літературознавство”, “Проблеми рецепції та інтерпретації художнього твору”, “Слов'янське та порівняльне мовознавство”) взяли участь викладачі, вчителі загальноосвітніх навчальних закладів та студенти денної і заочної форми навчання. Тематика доповідей відповідала науковим темам кафедр української мови, української літератури та теорії літератури, світової літератури та славістики.

До 200-річчя Тараса Франківець Шевченка

ЗАГАДКОВИЙ СВІТ ШЕВЧЕНКОВИХ ДУМОК

13 березня на філологічному факультеті відбувся вечір пам'яті славетного сина України – Тараса Шевченка “Загадковий світ Шевченкових думок” з нагоди 200-ї річниці від дня народження Т. Шевченка. Ініціаторами та активними учасниками свята виступила національно-свідомо студентська молодь, яка пред-

ставила художню та поетичну творчість Тараса Шевченка.

РЕДАКЦІЯ

ВЕЛИЧ КОБЗАРЯ КРОКУЄ КРИЗЬ ВІКИ

9 березня у Дрогобичі відбулись Молитва за Україну і багатолюдне віче біля пам'ятника Тарасові Шевченку та покладання квітів. Захід розпочався зі спільної молитви, яку провели священники УГКЦ. Відтак прозвучав безсмертний “Заповіт” у виконанні чоловічого камерного хору “Бескид”.

До підніжжя пам'ятника лягли вінки та квіти від міської влади, громадських організацій, політичних партій, навчальних закладів, установ, організацій.

Слово про Т. Шевченка виголосив і Почесний громадянин Дрогобича, професор ДДПУ ім. І. Франка Михайло Шалата. Він підкреслив, що геній українського народу Тарас Шевченко належить усім.

Перед численним зібранням про значення для українців та актуальність творів Тараса Шевченка говорив

На фото: виступає Михайло Шалата політолог, доцент ДДПУ ім. І. Франка Ярослав Радевич-Винницький.

Наш університет взяв участь і у Ювілейній академії “Борись, народе, за свою свободу!” Із доповіддю на тему “Революційна велич Шевченка” виступив Петро Іванишин, професор, доктор філо-

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ ВЕЧІР НА ФАКУЛЬТЕТІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

11 березня на факультеті фізичного виховання відбувся вечір, приурочений 200 роковинам з дня народження Кобзаря. Студенти та викладачі факультету прочитали поезію Тараса Григоровича, розповіли про його життєвий і творчий шлях, переглянули фільм, присвячений Шевченку.

На фото (зліва направо): Андрій Телятник, Христина Волошин, Михайло Шпілька, Ірина Токмакова, Тарас Гавриляк, Оля Фабіровська

логічних наук, завідувач кафедри української літератури та теорії літератури.

Виступили творчі колективи: студентська хорова капела “Гаудеамус” (керівник – С. Дацюк), муніципальний камерний хор “Боян Дрогобицький” (П. Гушоватий). Сольним співом потішили глядачів І. Кліш та К. Сятецький.

РЕДАКЦІЯ

СТУДЕНТСЬКИЙ НАУКОВИЙ СЕМІНАР “ТАРАС ШЕВЧЕНКО У СВІТОВІЙ КУЛЬТУРІ”

19 березня в аудиторії 217 факультету початкової освіти кафедра культурології та українознавства провела щорічний міжфакультетський студентський науковий семінар “Тарас Шевченко у світовій культурі”. У ньому взяли участь студенти факультету початкової освіти, історичного факультету, біологічного факультету, музично-педагогічного факультету.

Відкрив семінар декан факультету початкової освіти, кандидат філософських наук, доц. Іван Кутняк. Із вступним словом до учасників звернулася завідувач кафедру культурології та українознавства, кандидат філософських наук, доц. Валентина Дротенко.

У програмі семінару було заявлено 12 доповідей. Усі виступи доповідачів викликали велику увагу серед учасників. Окремі доповіді зумовили жваву дискусію: “Живописна спадщина Кобзаря” (Нагалія Кич, факультет початкової освіти, науковий керівник – ст. викладач Ж.В. Ясеницька); “Актуальні суспільно-політичні ідеї у творчості Тараса Шевчен-

ка” (Микола Пилипчак, історичний факультет, науковий керівник – доц. Л.Б. Костюк); “Етнографічна діяльність Тараса Шевченка” (Андрій Янишин, біологічний факультет, науковий керівник – доц. М.І. Гладкий); “Вплив поетичної творчості Тараса Шевченка на українську музичну культуру” (Світлана Ферима, музично-педагогічний факультет, науковий керівник – доц. В.І. Дротенко); “Рання творчість Т.Г. Шевченка” (Марія Полохач, факультет початкової освіти, науковий керівник – доц. Н.М. Муляр).

Завершився студентський науковий семінар обговоренням актуальності постагі і слова Тараса Шевченка в сьогоденні, а також накресленням перспектив подальших досліджень.

РЕДАКЦІЯ

ШЕВЧЕНКОВЕ СЛОВО В СТІНАХ БІОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

Нещодавно на біологічному факультеті пройшло святкування з нагоди ювілею Т.Г. Шевченка, основним девізом якого була цитата з вірша:

*“Ми чуємо тебе, Кобзарю, кризь століття,
І голос твій нам душі окриля,
Встає в новій красі, забувши лихоліття,
Твоя, Тарасе, звільнена земля...”*

Минуло вже 200 років з дня народження славетного сина України. Сьогодні в багатьох українських родинах можна побачити прикрашений вишитим рушником портрет Кобзаря.

Минають роки, десятиліття, але товща часу не в змозі притупити гостру актуальність його слова для кожного з наступних поколінь. Вся його велика спадщина: поезія, проза, мистецтво, – усе пронизане любов'ю до України, до людини.

Шевченкове слово лунало і в стінах біологічного факультету. Вірші й пісні повертали учасників заходу в часи Шевченка, в уяві виникали образи з “Катерини”, “Тополі”, “Наймички” та інших Шевченкових творів. Також звучали і пророчі слова, які немов послання до нині живущих синів і дочок України. В яких Кобзар попереджав нас, ніби бачив кризь століття майбутнє свого народу й недарма закликав:

*“Кохайтесь, чорнобриві,
Та не з москалями,
Бо москалі — чужі люде,
Роблять лихо з вами.”*

Серед виступів студентів III курсу, котрі взяли на себе відповідальність за підготовку Шевченкового свята, лунали і виступи викладачів, які висвітлювали

Кобзаря як багатогранну особистість, доводили його вплив на розвиток культури, духовності, патріотизму нашого народу.

Логічним завершенням нашого заходу був короткий ролик. Його основною метою було наголосити на пророчих словах з віршів Шевченка, які перегукуються із складними ситуаціями нашого сьогодення. Адже слова нашого Великого Кобзаря є духовним постулатом, межею і початком нашої самоцінки як єдиної найспівучішої, найкрасивішої, найталановитішої та найпрацьовитішої нації в світі.

АНДРІЙ ЯНИШИН,
студент біологічного факультету
групи БХ-31

До 200-річчя Тараса Шевченка

НАУКОВО-МИСТЕЦЬКА ПРЕЗЕНТАЦІЯ “ТАРАС ШЕВЧЕНКО В КУЛЬТУРНОМУ ЖИТТІ ДРОГОБИЧА ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ – ПЕРШОЇ ТРЕТИНИ ХХ СТ.: НОВІ ЗНАХІДКИ”

5 березня у Відділі історії музею “Дрогобиччина” пройшла науково-мистецька презентація “Тарас Шевченко в культурному житті Дрогобича другої половини ХІХ – першої третини ХХ ст.: нові знахідки”, приурочена 200-річчю від дня народження Тараса Шевченка. Організаторами заходу виступили музей “Дрогобиччина” м. Дрогобич та історичний факультет Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка.

Захід розпочався о 14 годині. Зал був заповнений вшент. З-поміж гостей, які прийшли вшанувати пам'ять великого Кобзаря, були: ректор Франкового вузу, професор Надія Скотна, проректор з науково-педагогічної роботи Микола Пантюк, викладачі та студенти історичного факультету, представники громади міста та всі небайдужі до творчості українського генія – Тараса Шевченка. Модератором торжества виступив кандидат історичних наук, старший викладач кафедри всесвітньої історії Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка, науковий співробітник музею “Дрогобиччина” – Богдан Лазорак.

Першою з вітальним словом до гостей та учасників презентації звернулася директор музею “Дрогобиччина” Алла Гладун. Вона наголосила на актуальності Шевченкового слова у сьогоденнішніх перипетіях внутрішньополітичного життя України, на його значимості для українського народу. На завершення А. Гладун побажала усім терпимості, любові до ближнього та приємних вражень від науково-мистецької презентації.

Програма заходу передбачала презентацію невідомого портрета Тараса Шевченка авторства Едмунда Леона Солецького з колекції Стефана Коваліва та виступи з науковими доповідями істориків-науковців Дрогобицького педуніверситету.

Презентацію портрета реалізувала головний зберігач фондів музею “Дрогобиччина” Оксана Соловка. Вона розповіла історію того, як презентований портрет Т. Шевченка потрапив у фонди зберігання музею, особливості його виконання художником. Цікавим є факт про розміщення на звороті портрету вірша,

присвяченого Стефану Коваліву від художника. У контексті цього О. Соловка розповіла про життя та діяльність галицького педагога Стефана Коваліва.

Другий блок заходу розпочався із виступів дрогобицьких істориків, які у своїх доповідях звернулися до проблеми маловідомих і невідомих фактів щодо популяризації спадщини Тараса Шевченка у Франковому краї. Першим виступив кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії ДДПУ ім. І. Франка Володимир Галик, який розповів про життя та діяльність малознаного дрогобичанина Едмунда Леона Остою Солецького, акцентувавши на його польськомовних перекладах творів Тараса Шевченка. Підсумовуючи, дослідник зазначив, що постать Едмунда Леона Остої Солецького ексцентрична, посідає значне місце у громадсько-політичному та культурно-освітньому житті Дрогобича та краю у другій половині ХІХ ст., а доля його перекладів творів Т. Шевченка на польську мову є досі невідомою. Наступна доповідь Богдана Лазорака, присвячувалася проблемі місця Тараса Шевченка в культурно-громадському житті Дрогобича, яка базувалася на фактах із невідомих джерельних свідчень другої половини ХІХ – першої третини ХХ ст. Зокрема, Богдан Орестович розповів про минуле вулиці Т. Шевченка в Дрогобичі, про заходи в місті, які були приурочені пам'ятним датам Кобзаря. У висновку, історик наголосив, що Шевченкова постать була актуальною в краї, оскільки вшановувалася не лише українською громадою, а й владою в період входження краю до Австро-Угорської монархії, Другої Речі Посполитої, СРСР. Завершальним став виступ кандидата історичних наук, професора, декана історичного факультету, ДДПУ ім. І. Франка Леоніда Тимошенка, який звер-

На фото: за трибуною модератор Богдан Лазорак. У першому ряді сидять (зліва направо) Михайло Шалама, Леонід Тимошенко, Володимир Галик.

нув увагу на два важливі епізоди про популяризацію Тараса Шевченка та його творів в Дрогобичі. Перший епізод присвячувався “Читанці” галицького педагога і громадського діяча, катехита Дрогобицької гімназії Олексія Торонського, зокрема про розміщення для вивчення в його підручнику творів Т. Шевченка. Другий сюжет торкався проблеми використання портретів та бюсту Тараса Шевченка в Дрогобичі під час урочистостей з нагоди вшанування пам'яті Кобзаря. Наведені Л. Тимошенком факти були невідомими для слухачів, оскільки були отримані через прискіпливе вивчення місцевої преси міжвоєнного та воєнного періодів. Підсумком заходу стала дискусія. Загалом, наукові доповіді істориків справили велике враження, про що свідчили гучні овації слухачів.

На завершення, модератор Богдан Лазорак усім подякував за участь у науково-мистецькій презентації та висловив сподівання на подальшу активну й плідну співпрацю такого роду діяльності історичного й інших факультетів Дрогобицького державного педагогічного університету ім. Івана Франка з музеєм “Дрогобиччина”.

ВОЛОДИМИР ГАЛИК,
заст. декана історичного ф-ту з науки та міжнародних зв'язків

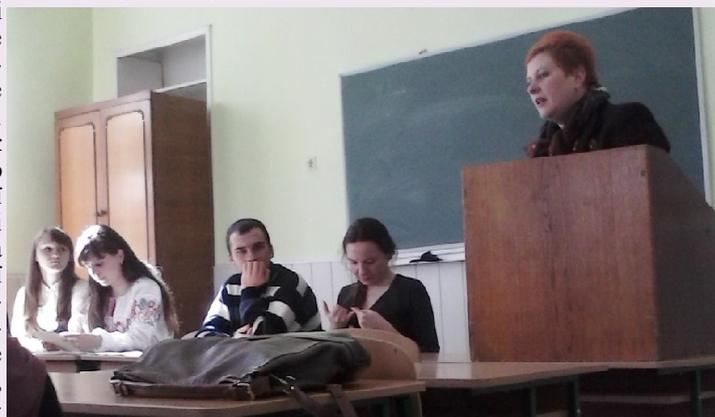
СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ КОНТЕКСТИ ДІЯЛЬНОСТІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА У ПРЕДСТАВЛЕННІ СТУДЕНТІВ-ІСТОРИКІВ

13 березня на історичному факультеті у межах відзначення 200-ліття від дня народження Кобзаря відбулося засідання круглого столу “Суспільно-політичні контексти діяльності Тараса Шевченка”. Цей захід було зорганізовано зусиллями членів студентського наукового осередку імені Юрія Дрогобича та при активній підтримці заступника декана історичного факультету Світлани Білої.

Тематика круглого столу визначилася ще на початку навчального року і, до певної міри, була обрана наосліп, за принципом звичності роботи майбутніх вчителів історії з суспільно-політичною проблематикою. Хто ж міг знати у “далекому” вересні 2013 року, що так різко обернеться хід історії і Шевченко з його полум'яними закличками, які для більшості з нас перетворилися на штампи, стане актуальним. Що його слова знову й знову

будуть виявлятися пророчими та здатними надихати на звитяги, що зрозумілі і близькі вони не лише українцям. Певно бути позачасовим – це і є секрет всякого генія, чия присутність в інтелектуальному та духовному просторі людства ані не визначається часовими межами, ані не зумовлюється ними. Він просто є. Ажіогаж довкола Шевченка, що мав бути, до певної міри, штучним і “круглим”, з огляду на округлість ювілейної дати, натомість виявився дивовижно щирим. Можливо саме тому з боку студентів, залучених до глибо-

шого опрацювання окремих проблем, і з боку аудиторії, у колі якої відбувалося обговорення, було виявлено неабиякий інтерес.

До 200-річчя Тараса Шевченка

ШЕВЧЕНКО УСТАМИ СТУДЕНТІВ ІСТОРИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

*“Кобзарю! Знов до тебе я приходжу,
Бо ти для мене совість і закон”*
Ліна Костенко

11 березня студенти історичного факультету відзначили 200 років з дня народження Тараса Григоровича Шевченка. Ведучими літературно-мистецького вечора “На крилах Кобзарєвої душі” були студенти I курсу Оксана Міщенко та Руслана Березнецький. На актуальності поезій Великого Кобзаря наголосила заступник декана історичного факультету Світлана Ярославівна Біла.

Свято розпочали студенти групи ІІ-31 (Н. Мушин, Г. Кузик, О. Ціпкало, М. Вурловська, М. Дрізд, М. Трубич, І. Бучковська). Дівчата спробували довести, що у творах Кобзаря звучить історія ХХІ ст., що спадщина геніального поета актуальна і сьогодні. Завдяки Михайлу Литвинку (ІІ-43) усі присутні відчували справжній козацький дух у рядках поезії “Іван Підкова”. Звернення до свого старшого товариша по перу Г. Квітки-Основ’яненка із закликом писати про минулу славу козацтву, будити серця людей зачитав студент ІІ курсу Роман Косилів. Наступний твір “Гупалівщина” про героїчне минуле, написаний на історичному матеріалі, де центральний образ поеми – повсталий народ, палаюча у вогні Україна, озвучила студентка ІІ-11 Марія Борисюк. Особливо гостро та актуально у контексті сьогоднішнього звучав твір у виконанні Богдани Чудийович (ІІ-22) „І мертвим, і живим, і ненародженим”, що закликає нас любити свою землю, рідну мову, дбати про розквіт і славу держави.

Студенти групи ІІ-32 показали повноцінне театралізоване дійство. “Тополя” та “Лілея” у виконанні молодих акторів викликали співчуття до важкої жіночої долі.

Твори Шевченка володіють магичним даром безсмертя. Саме до таких шедеврів належить “По діброві вітер вие” Великого Кобзаря, що прозвучав у музичному

На фото: учасники літературно-мистецького вечора із заступником декана Світлавою Білою

оформленні студентів групи ІІ-42 (І. Беззуб’як, Т. Радевич, Н. Степанюк, М. Лаб’як, А. Лепка, О. Орищич). Шевченко високо цінував кохання, але справжнє. Його ідеалом були однолюбство, відданість, незрадливність і щирість, а також цнотлива невинність і чистота стосунків, що роблять це почуття гідним оспівування.

Не менш захоплює та емоційно виступала наступна конкурсантка Крістіна Тарнавська з віршем “Коло гаю в чистім полі” стверджуючи, що кохання – щастя, адже воно осяє людські життя, як доводить Шевченко, а його відсутність – велике горе.

Емоційна наснага Шевченкових образів, широта та вільність його асоціативного мислення, проникливо-творче використання фольклорних мотивів, образів народної символіки, предметно-реалістична міць поезії – всі ці риси, ці поетичні гени виявились плідними і для новітньої поезії ХХІ сторіччя. Про це розповіла Ірина Бучковська, читаючи вірш Ліни Костенко “Посвята Шевченку”.

Літературно-мистецький вечір завершився словами українського Пророка:

*„Наша дума, наша пісня
Не вмре, не загине...
От де, люде, наша слава,
Слава України!”*

Виконання поезій фахово оцінило журі у складі провідних викладачів історичного факультету: Руслана Попп, кандидат істо-

ричних наук, доцент; Світлана Біла, кандидат історичних наук, доцент; Ірина Лозинська, кандидат історичних наук, доцент; Іван Херович, студентський ректор. Слово для оголошення результатів конкурсу читців було надано Світлані Ярославівні Білій. Підкреслюючи, що визначення переможців було нелегким, заступник декана привітала учасників конкурсу почесними дипломами та грошовими преміями за призові місця.

Перше місце заслужено розділили між собою студенти групи ІІ-31 та ІІ-32. “Срібло” отримали Ірина Бучковська (ІІ-31) та Марія Борисюк (ІІ-11). Третю сходинку зайняли Михайло Литвинко (ІІ-43) та студенти групи ІІ-42. Усі інші учасники отримали цікаві книги у подарунок.

Учасники переконалися, що Тарас Шевченко дарував вічність українському слову, передбачив майбутнє відродження української нації. Усе почуте в цей день одному пом’яжило серце, другому – просвітило розум, а ще хтось взяв із собою той великий заряд духовності і краси, який, зазвичай, черпають у творчості Великого Кобзаря.

ІРИНА БУЧКОВСЬКА
студентка групи ІІ-31,
історичного факультету

До теми обговорення суспільно-політичних контекстів діяльності Тараса Шевченка організатори вирішили підійти здалеку, надавши слово спершу викладачам історичного факультету. Доцент кафедри давньої історії України та спеціальних історичних дисциплін Лідія Лазурко говорила про те, як сприймалася та поширювалася творчість Тараса Шевченка в Галичині в Австро-Угорську добу, звертаючи увагу, головне, на трактуванні його постаті як символу націєтворчих процесів кінця ХІХ ст. Старший викладач кафедри всесвітньої історії Богдан Лазурко зупинився на цікавих подробицях святкувань ювілеїв Тараса Шевченка у Дрогобичі міжвоєнного періоду, особливо акцентуючи на залученні до проведення цих щорічних заходів знаних представників різних національних громад міста. Це, на його думку, було свідченням толеранції національних взаємин у місті та подолання доволі гострої польсько-української конфронтації початку 20-х рр. ХХ ст.

А безпосередньо за темою висловлювалися вже студенти. До обговорення було подано такі питання: “Політичні ідеї учасників Кирило-Мефодіївського братства: порівняльний аналіз” (Діана Зазулянська, ІV курс), “Відоображення суспільно-політичних ідей Кирило-Мефодіївського братства у поетичній творчості Тараса Шевченка” (Христина Яджин, V курс), “Політико-правові погляди Тараса Шевченка” (Ярослав Тарасюк, ІV курс) та “Педагогічні погляди Тараса Шевченка” (Ірина Бучковська, ІІІ курс). Дискутант звертала увагу на проблемні питання, зокрема про ступінь заангажованості Тараса Шевченка в діяльність товариства, трактування ним ідей братчиків, власні погляди на суспільний і політичний устрій української держави тощо. Спеціальною “бонусною” темою для майбутніх вчителів стало обговорення педагогічних поглядів Тараса Шевченка, що знаходили свій вираз, переважно в прозових творах мистця. Цікавість викликали також

подробиці про діяльність Шевченка з підготовки та видання української абетки, яка вирізнялася доступністю змісту та демократичністю ціни і швидко поширювалася в середовищі бідніших верств населення. До обговорення зазначених проблем долучився також і декан історичного факультету професор Леонід Тимошенко, чий виступ додав дискусії більшої гостроти. І традиційно, як це буває у плідних обговореннях, питань після засідання круглого столу стало більше, ніж відповідей. Завершуючи, варто зазначити також, що з боку організаторів активність студентів було відзначено книжковими подарунками, які, сподіваємось, придадуться їм у подальшій професійній діяльності.

ЛІДІЯ ЛАЗУРКО
кандидат історичних наук,
доцент кафедри давньої історії
України та спеціальних історичних
дисциплін

До 200-річчя Тараса Шевченка

УСНИЙ ЛІТЕРАТУРНИЙ ЖУРНАЛ "ШЕВЧЕНКО І СУЧАСНІСТЬ"

11 березня студенти III курсу філологічного факультету ДДПУ ім. І. Франка, під керівництвом кандидата філологічних наук, старшого викладача кафедри української мови Л.Б. Мельник, провели усний літературний журнал "Шевченко і сучасність" з нагоди відзначення 200-ліття від дня народження Т. Г. Шевченка.

У вступному слові до молоді Любов Мельник наголосила: "Є в історії світової культури особистості, чия велич визначається не тільки їхньою літературною спадщиною, а й всією сукупністю творчої та суспільної діяльності, самою символічністю їхнього буття. Таким був Тарас Шевченко – велика і невмируща слава українського народу. Сьогодні, з нагоди славного ювілею від дня його народження, цим заходом ми відлітаємо квіти у пишний вінок шани Великому Кобзареві".

Третьюкурсниці Марія Мудра, Алла Шепіда, Оксана Савчин, Галина Павлюк, Мар'яна Мушинська, Алла Попович у своїх виступах зазначили, що саме завдяки своєму народному характеру твори Великого Кобзаря сьогодні є особливо акту-

альними. Як і два століття тому болісною залишається проблема нашої національної і духовної неволі. Свідченням цього є події, що відбуваються у країні. Не випадково звучать з уст новітніх українських героїв Шевченкові "Борітеся – поборете! Вам Бог помагає! За вас правда, за вас слава і воля свята!".

Виступаючи підсумували, що уроки Тараса Шевченка незабутні, як незабутні ті герої, котрі могутнім словом Кобзаря пробуджували на Майдані національну свідомість, боролися за скинення влади деспота Януковича. На закінчення заходу присутні вшанували хвилиною мовчання Героїв Небесної Сотні.

РЕДАКЦІЯ

ШЕВЧЕНКІАНА ІНСТИТУТУ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Урочистості розпочалися 24 лютого відкриттям тематичної Всеукраїнської науково-практичної конференції "Українське слово мовами народів світу", організованої кафедрою германських мов і перекладознавства із залученням провідних шевченкознавців України.

У першій березневій тиждень в інституті розгорнула свої експонати виставка студентських робіт – проєктів ілюстрацій до творів Т. Шевченка. Було проведено конкурс декламації Шевченкової поезії, переможницею якого стала студентка гр. АП-54 Ольга Боллок, та конкурс на кращий переклад твору Кобзаря серед студентів, перемогу в якому здобула студентка гр. ПАН-57 Зоряна Гаврилів.

Переможці конкурсів отримали пам'ятні подарунки від керівництва інституту – ювілейні видання "Кобзаря".

Кульмінацією відзначення Ювілею став літературно-мистецький вечір "Він був

сином кріпака, а став володарем у царстві духа", що відбувся 13 березня. На святі читали поезії, виконували пісні, інсценували уривки з творів Т. Шевченка, які вкотре акцентували невмирущість й актуальність слова цього генія українського народу. Багатогранність Шевченкового таланту презентував відео-фільм "Художник", а завершальним акордом свята стала авторська поезія студентки гр. АП-54 Ольги Гарасимів, присвячена безсмерттю слави Великого Кобзаря.

Крім цього, протягом березня заплановане проведення студентського лекторію на тему „Іншомовна Шевченкіана” кураторами академічних груп інституту.

РЕДАКЦІЯ

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКЕ СВЯТО "І МЕРТВИМ, І ЖИВИМ, І НЕНАРОДЖЕНИМ..."

12 березня відбулося літературно-мистецьке свято "І мертвим, і живим, і ненародженим..." з нагоди відзначення 200-річчя від дня народження Тараса Григоровича Шевченка.

Шевченкове слово повертається сьогодні в Україну для того, щоб ствердити національний дух, вселити у свідомість нашого народу віру в кращий день, підняти націю на самоздійснення, запалити енергією творення нової долі. Шевченко покликаний сказати "святую правду на землі", те нове слово, той "новий голос", про які він молив "святую праведною матір".

В програмі літературно-мистецького свята прозвучало виконання фрагментів поетичних та прозових творів Т.Г. Шевченка, пісень на його слова, зокрема: "Реветь та стогне Дніпр широкий", "Думи мої, думи мої", "Така її доля", "По діброві вітер вие", "Світе тихий, краю милий", "Бандуристе, орле сизий", "Заповіт", інсценований уривок "Три ворони" із містерії Т.Г. Шевченка "Великий льох", вокально-хореографічна композиція "Садок вишневий коло хати" та інші твори.

Серед виконавців – студенти факультету початкової освіти: Ірина Михайлечко, Оксана Кінаш, Юлія Бей, Оксана Кулик, Олена Дорожовець, Марія Грицай, Анастасія Рабко, Марія Коваль, Марія Біла, Надія Куп'як, Іванна Фіняк, Тетяна Черак, Соломія Височанська, Марія Гец, Іванна Процайло, Іванна Талайло, Ірина Петришин, Наталія Дробіняк, Марія Білоус, Роксолана Бондзяк, Інна Васильчик, Ярина Мариняк, Христина Матвеева, Христина Ненчук, Ольга Стефанишин, Анна Федор, Ірина Фітель, Христина Артим, Оксана Білоус, Софія Борисовська, Надія Гермак,

Ірина Городецька, Анастасія Гринчишин, Ірина Климків, Тетяна Карпенко, Світлана Котлова, Ірина Михайлів, Андріана Петрик, Мар'яна Пісоцька, Ірина Серенько, Павло Стецьків, Галина Фецак, Ганна Фриган, Ольга Хабаль, Марія Чернецька, Галина Шуплат. Участь у святі приймали також викладачі кафедри культурології та українознавства: Любомир Мартинів, Іван Околович, Юрій Дякунчак, Петро Фриз, Іван Кутняк. Автори сценарію: доценти кафедри Тетяна Білан та Оксана Петрів. Хореографія та музичне оформлення: доцент Петро Фриз, викладач Магдаліна Марушка, ст. викладач Іван Околович. Презентація художніх творів Тараса Шевченка, яка демонструвалася під час виконання поезій та пісень на слова Шевченка, підготовлена викладачем кафедри Любомиром Мартинівим.

З 7 березня на факультеті початкової освіти діє виставка студентських творчих робіт з образотворчого мистецтва "Колористична Шевченкіана" з нагоди відзначення 200-річчя Т.Г. Шевченка (клас доцента Михайла Сидора, ст. викладача Жанни Ясеницької, викладачів Галини

Савчин та Людмили Волотко). Роботи виконали студенти Ярина Фролова, Людмила Цюпа, Христина Андреева, Іванна Бандура, Іванна Ниска, Марія Пацкан.

Підготовлено стінгазету "І мертвим, і живим, і ненародженим..." (художня ідея доцента Валентини Дротенко).

Презентовано виставку родовідних досліджень студентів III курсу факультету початкової освіти "І на оновленій землі врага не буде, супостата, а буде син і буде мати, і будуть люди на землі", присвячена відзначенню 200-річчя від дня народження Т.Г. Шевченка (науковий керівник – доцент Лариса Костюк; студенти: Христина Процайло, Тетяна Іванник, Христина Андреева, Ірина Бобик, Марія Біла, Христина Баб'як, Галина Буцик, Оксана Петеляк, Марія Коваль, Оксана Кулик, Олена Мельничук, Марія Шеремет, Соломія Височанська, Марія Гец, Ірина Летнянчин, Людмила Цюпа, Зоряна Рапій, Анастасія Рабко).

ВАЛЕНТИНА ДРОТЕНКО,
кандидат філософських наук,
доцент, завідувач кафедри культурології
та українознавства

НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ СЕМІНАР “ПЕДАГОГІЧНА СПАДЩИНА В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО: ТЕОРІЯ І СУЧАСНІСТЬ” (до 95-річчя від дня народження)

Кафедра загальної педагогіки та дошкільної освіти Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка та Відділ освіти виконавчих органів Дрогобицької міської ради 28 лютого 2014 р. провели науково-методичний семінар “Педагогічна спадщина В.О. Сухомлинського: теорія і сучасність” (до 95-річчя від дня народження). Захід проходив на базі Дрогобицької спеціалізованої школи I – III ступенів № 16 імені Юрія Дрогобича. Семінар проводили у форматі дискусій та обговорення практичного використання доробку відомого українського педагога В.О. Сухомлинського. Участь приймали викладачі кафедри педагогіки та дошкільної освіти, працівники міського методичного об’єднання класних керівників м. Дрогобича та м. Стебника. Роботу “круглого столу” відкрив заступник директора з навчально-виховної роботи СШ № 16 Юрій Львович Модрицький.

О. Вишневецький, кандидат педагогічних наук, професор, виступив із доповіддю, в якій зробив порівняльний аналіз доробку провідних педагогів ХХ століття, зокрема А. Макаренка, Г. Ващенко та

В. Сухомлинського, акцентуючи увагу на соціальному замовленні. Т. Пантюк, кандидат педагогічних наук, доцент, проаналізувала систему підготовки дитини до школи, зупинившись на ключових позиціях педагогічних ідей В. Сухомлинського: любов до дітей, необхідність цілеспрямованої організації співпраці сім’ї та школи, визнання дитини суб’єктом освітнього процесу, створення спеціальних умов для саморозвитку учня, активної діяльності, відповідальності, творчості. Доповідач наголосила на важливості переосмислення педагогічних ідей В. Сухомлинського в сучасних умовах демократизації освітніх процесів, і підкреслила внесок О.В. Сухомлинської, дочки відомого педагога, доктора педагогічних наук, академіка Академії педагогічних наук України.

О.Кобрій, доктор педагогічних наук, доцент, розкрила ідею демократизації навчання в школі, практичний доробок В. Сухомлинського щодо впровадження розвивального навчання: індивідуальний підхід до учня, організація проблемного навчання, інновації у самостійній роботі учнів, активізація дослідницької діяльності, забезпечення діяльності учня як суб’єкта навчального процесу (“екскурсію у власні думки”).

Важливого аспекту педагогічної спадщини В. Сухомлинського – навчання мистецтва життєтворчості, присвятила свій виступ О. Невмержицька, доктор педагогічних наук, доцент. Доповідач охарактеризувала поняття „життєтворчості” особистість в контексті педагогічних праць В. Сухомлинського, наголосивши на мистецтві жити морально педагогу-наставнику.

В. Городиська, кандидат педагогічних наук, доцент, звернула увагу на проблемі гендерного виховання у поглядах відомого педагога: підготовка старшокласників до материнської та батьківської відповідальності; морально-етичні бесіди на не популярні у радянській час питання для обговорення: “Що таке дружба між дівчиною і хлопцем”, “Що таке любов”, “Що таке шлюб”, “Дітонародження”.

Доробком практичного впровадження педагогічної спадщини В. Сухомлинського поділилися голова ММО класних керівників СШ № 16 С.І. Криса, голова творчої групи класних керівників ЗОШ № 11 Л.О. Стельмахук, голова батьківського комітету СШ № 16 Н.В. Ільницька, керівник школи виховника Дрогобицької гімназії Л.С. Онисько, а також творча група класних керівників ЗОШ № 17 Т.І. Степанчук, І.І. Сеньків, голова шкільного методоб’єднання класних керівників ЗОШ № 4 О.І. Постолюк та ін. Зокрема, класовод гімназії Л.С. Онисько, зробила презентацію виховних заходів для молодих класних керівників з елементами новітньої досвіду роботи В. Сухомлинського.

У підсумках круглого столу брала участь методист міського методичного кабінету Олена Іваник, яка у своєму виступі зазначила, що педагогічна спадщина В. Сухомлинського – це невичерпне джерело мудрості, розвитку почуттів і лише на паритетних засадах у спілкуванні можна досягти високих вершин у навчанні та вихованні дітей, “віддаючи їм своє серце”.

На завершення, Світлана Криса щиро подякувала педагогам Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, а також вчительському колективу класних керівників Дрогобицької за співпрацю, висловивши сподівання на її плідне продовження.

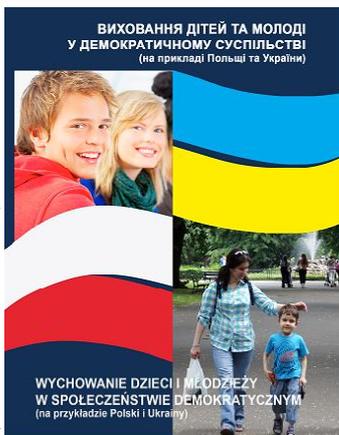
ВІОЛЕТА ГОРОДИСЬКА,
кандидат педагогічних наук,
доцент

СПІВПРАЦЯ З НАУКОВЦЯМИ ПОЛЬЩІ

Результатом багаторічної співпраці з науковцями Польщі є проведення наукових конференцій, публікація статей, монографій. Нещодавно вийшов у світ двомовний збірник наукових праць “Виховання дітей та молоді у демократичному суспільстві (на прикладі Польщі та України)”, за редакцією М.Чепіль та колег з Польщі – В. Петрика, М. Страдовського.

Наукове видання є першою спробою представити процеси змін на зламі століть в освітній і виховній сферах у демократичних суспільствах. Це взаємний та відвертий обмін думками та практичними напрацюваннями приязних дослідників двох сусідніх народів, для яких власні освітні проблеми є *signum temporis* (скромною істиною) суспільних і політичних змін, що відбуваються в обох країнах, вказуючи на важливість складного процесу формування нової суспільної свідомості в умовах безупинної трансформації.

Наукові розвідки презентують напрями досліджень працівників різних вищих

навчальних закладів Польщі та України. Обмін досвідом та міжнародна співпраця в академічному середовищі є цінним вкладом у розвиток суспільних наук, а також поглибленням знань про світоглядно-філософські та методичні засади теорії та практики виховання. Динаміку освітніх змін у Польщі і в Україні на початку 90-х років ХХ століття, розвиток теорії та практики виховання, проблеми виховання дітей-сиріт в педагогіці

Україні презентує частина перша “Зміст та чинники виховання”. У цій же частині розглядається розвиток творчого мислення як складова життєвого успіху дитини, діяльність вихователя як організатора педагогічного спілкування у дошкільних навчальних закладах, виховання відповідального ставлення молодших школярів до навчання, естетичне виховання підлітків та формування творчої особистості підлітків у позакласній виховній роботі загальноосвітньої школи України.

Друга частина “Теоретико-методичні аспекти виховання студентської молоді” присвячена проблемам виховання студентів вищих навчальних закладів України в контексті європейського освітнього простору, діяльності куратора щодо формування громадянськості студентської молоді, патріотичному вихованню студентської молоді у педагогічних університетах. Частина третя „Роль процесу суспільного виховання дітей і молоді у формуванні дорослої особистості” містить: наукові розвідки польських дослідників, присвячені спеціальній освіті та змісту громадянського виховання у демократичному суспільстві; інтегральному розвитку особистості у християнській педагогіці, культурній анімації в процесі неформальної освіти дітей і молоді; вихованню гармонійного відношення до суспільно-природного середовища; взаємодії сім’ї, дошкільного закладу та навколишнього середовища у вихованні дітей дошкільного віку.

Видання адресоване педагогічним працівникам, дослідникам у галузі педагогіки, теорії та методики виховання, дидактики, студентам і аспірантам вищих педагогічних навчальних закладів.

ОКСАНА ГЕВКО,
кандидат педагогічних наук,
доцент

Наші нові видання

ПРЕЗЕНТАЦІЯ НАУКОВИХ ПРАЦЬ МАРІЇ ЯРКО

4 березня цього року на музично-педагогічному факультеті ДДПУ ім. І. Франка відбулася презентація монографій та навчально-методичних посібників доцента кафедри музикознавства та фортепіано, кандидата мистецтвознавства, члена національної спілки композиторів України і наукового товариства імені Т.Г. Шевченка – Марії Іванівни Ярको.

На урочистості було представлено такі праці: 1. Методичні матеріали для організації самостійної роботи студентів з вивчення навчальних дисциплін: а) *Проблеми сучасного музикознавства*; б) *Психологія музичних здібностей*; в) *Проблеми сучасної музичної культури*; г) *Аналіз музичних творів*. 2. Монографія в 2-х томах “Епістемологія світу музики:

методологічні рефлексії та алгоритми постмодерної музикознавчої свідомості”. 3. Науково-популярне видання з нотним додатком “Фортепіанні “Варіації” М. Скорика в контексті модерністського канону звукомислення та модерного характеру національного стилеутворення”.

4. Науково-популярне видання “Українська фортепіанна соната”.

5. Монографія “Українська камерна кантата: інваріант жанрової форми”.

6. Монографія “Сучасна загальна музична освіта”.

7. Монографія “Інструментальна творчість В. Барвінського в герменевтичному полі сучасної музикознавчої думки”.

РЕДАКЦІЯ

Наші спортивні досягнення

ВІТАЄМО

Вітаємо збірну команду філологічного факультету за зайняте І місце на спартакіаді Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка з настільного тенісу.

12 березня 2014 року розпочалися змагання за програмою “Універсіади Львівщини – 2014” з футзалу серед чоловіків та жінок. Вітаємо команди ДДПУ з перемогами.

ДДПУ – Львівська державна фінансова академія (жінки) 5 : 0

ДДПУ – Національний лісотехнічний університет України (чоловіки) 7 : 3

ПОСТУП ФРАНКОЗНАВСТВА У ДРОГОБИЦЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

Рік, що минув – 2013, приніс нові вагомні здобутки у розвитку франкознавства в Дрогобицькому державному педагогічному університеті ім. І. Франка.

17 квітня 2013 року відбулася зустріч студентів педуніверситету з письменником, відомим франкознавцем Романом Лубківським. Зустріч проходила у рамках презентації його поетичної збірки “Чаша непокори” (з книжкової серії “Сто поезій”. – Дрогобицьке Коло, 2011. – 172 с.). Вів зустріч професор Михайло Шалата.

3 27 по 29 травня 2013 року на Дрогобицьчині проходила перша літературно-мистецька Академія “Країна Франкіана”, яка збирала провідних франкознавців України і зарубіжжя. Членами оргкомітету від інституту франкознавства є Г. Сабат, М. Шалата, Є. Пшеничний. Літературно-мистецька Академія “Країна Франкіана” розпочала свою роботу з урочистого пленарного засідання, яке відкрила вступним словом ректор Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка професор Надія Скотна. З вітальним словом до учасників Академії звернувся: міський голова; відомий поет, лауреат Національної премії імені Тараса Шевченка Роман Лубківський; директор Інституту славистики Віденського університету (Австрія) Алоїс Волдан; представники районної влади; журналісти. З доповідями на пленарному засіданні виступили: професор Михайло Шалата, професор Михайло Дмитренко (Київ), професор Микола Мушинка (Словаччина), професор Роман Голод (Івано-Франківськ), професор Ярослав Гарасим (Львів).

Після завершення пленарного засідання для учасників та гостей Академії була організована екскурсія “Стежками Івана Франка у Дрогобичі”, яку цікаво провела доц. Лілія Гулевич. Лілія Олексіївна 28 травня ознайомила учасників Академії з родинним селом Івана Франка – Нагевичами. Того ж дня усі, хто бажав, переглянув мультимедійний фільм “Лис Микита”. Перегляд організувала і компетентно прокоментувала професор Галина Сабат.

28.05.2013 р. в актовому залі головного корпусу університету проходила презентація інституту франкознавства.

Про його роботу розповів директор інституту доц. Є. Пшеничний. В обговоренні взяли участь: ректор Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка, проф. Н. Скотна, проф. М. Шалата, проф. М. Гнатюк (Львів), проф. М. Дмитренко (Київ), проф. М. Мушинка (Словаччина), проф. А. Волдан (Австрія).

Того ж дня відбувся “круглий стіл” “Актуальні проблеми франкознавства”. Доповіді виголосили: проф. М. Шалата, проф. Г. Сабат. Там-таки презентувалася нова книга професора М. Шалати “Світова великість поета” (про Івана Франка). – Дрогобицьке Коло, 2012. – 118 с.

У рамках Академії проходить науковий семінар “Іван Франко і європейська славистика”, у якому взяли участь проф. М. Мушинка (Праяшів, Словаччина), проф. А. Волдан (Відень, Австрія), доц. В. Лопушанський, проф. В. Кемінь, доц. Є. Пшеничний.

Тоді ж відбувся “круглий стіл” “Нагевичькі читання – 2013. Актуальність націософських ідей Івана Франка”. Основні доповідачі: проф. П. Іванишин, проф. М. Зимомря, доц. С. Пилипчук, доц. О. Баган, доц. Я. Радевич-Винницький, працівник інституту франкознавства М. Зубрицький.

Літературно-мистецька Академія “Країна Франкіана” завершила свою роботу 29 травня. З підсумками про зроблене на заключному пленарному засіданні виступили: ректор Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка проф. Н. Скотна, проф. М. Шалата, проф. Г. Сабат, доц. Є. Пшеничний.

Окремо варто відзначити святковий концерт, організований силами музично-педагогічного факультету (декан – проф. С. Дацюк). Гостям дуже сподобалася виконавська майстерність учасників концерту, розмаїття художніх номерів, музичне оформлення. Слід зауважити, що в рамках Академії проходив і конкурс дитячих хорів (організатор доц. П. Гушоватий).

Провідні спеціалісти інституту франкознавства упродовж року активно пропагували творчість Івана Франка. Проф. М. Шалата видав “Повне зібрання творів Маркіяна Шашкевича”, де є

матеріали і про Івана Франка. Робота наукова, ґрунтовно прокоментована. У видавництві “Коло” побачила світ літературно-критична студія проф. М. Шалати “Світова великість поета”, присвячена Іванові Франку. Проф. Галина Сабат перевидала свою ґрунтовну працю “Казки Івана Франка”. Доц. Є. Пшеничний виступив на книжковому форумі у м. Львів на презентації книги проф. М. Шалати “Повне зібрання творів М. Шашкевича” (Дрогобицьке Коло, 2013).

Є. Пшеничний виступив перед читачкою аудиторією (у музеї “Тюрма на Лонського”) на книжковому форумі у Львові на презентації другого тому книги проф. С. Білокона (Київ) “Масовий терор як засіб державного управління в СРСР 1917–1941”. – Дрогобицьке Коло, 2013 р. – 1066 с. (з участю автора).

Доц. Є. Пшеничний взяв участь у Міжнародній конференції в Москві, де виступив із доповіддю “Дмитро Чижевський і українські вчені. Нові матеріали”. У контексті цієї доповіді йшлося і про Івана Франка. На Міжнародну конференцію у Відні (Австрія), яка проходила 23–25 жовтня 2013 року, він запропонував доповідь “Іван Франко і Герман Барц: діалог, який не відбувся”.

Ряд наукових статей, пов’язаних з висвітленням творчості Івана Франка, опублікувала у звітному році доц. В. Дуркалевич. Цей доробок вміщено у наукових збірниках, що вийшли в Бердянську, Черкасах, Маріуполі, Житомирі.

Активним у популяризації творчості Івана Франка у 2013 році був і автор цих рядків. Це, зокрема, виступ з доповідями на XXII Міжнародному славистичному колоквиумі у Львові, на Міжнародній науковій конференції в Інституті мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені Максима Рильського у Києві, на Міжнародній науково-практичній конференції в Одеському національному університеті імені Іллі Мечникова, Міжнародних людинознавчих філософських читаннях у Дрогобичі.

МИХАЙЛО ЗУБРИЦЬКИЙ,
науковий співробітник інституту франкознавства

СПЕЦВИПУСК ДО 200-РІЧЧЯ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

“СВОЮ УКРАЇНУ ЛЮБИТЬ!”

Тарас Шевченко належить до тих світочів людства, які продовжують жити, будити, гартувати нові покоління умів. Слово Тараса актуальне, особливо зараз, коли Україна, за висловом Лесі Українки, бореться, “як Ізраїль” за свою незалежність.

Саме тому й була присвячена святкова академія “Свою Україну любить”, приурочена 200-й річниці від дня народження духовного пророка України Тараса Шевченка, яка відбулася у актовій залі нашого університету 13 березня.

Вечір відкрила незабутня мелодія “Реве та стогне Дніпр широкий” (муз. Д. Крижанівського в опрацюванні Миколи Михача). Вона зразу налаштувала слухачів на велич Шевченкового слова, на невмирущість української пісні, яка завжди була натхненням для народу, творчим полем для творців пера, вірою в прийдешнє.

Із уривком поезії Шевченка “Учітеся, брати мої” (муз. А. Кос-Анатольського), у виконанні лауреата міжнародних та всеукраїнських конкурсів і фестивалів, народної студентської хорової капели “Гаудеамус”, зал поринув у слухання величчя і неповторності Тарасового слова.

Із вступним словом звернулася до гостей та учасників академії ректор, професор Надія Володимирівна Скотна. Вона наголосила, що Шевченко був, є і буде актуальним не лише своїм “Кобзарем”, якого називаємо духовним Євангелієм українців, але й своїми пророцтвами, передбаченнями, що “встане воля і сонце правди засвітить”. Насамкінець пані ректор побажала усім гарної квітучої весни й миру в Україні.

Не могло не схвилювати виконання “Жалібно́го маршу” до 27-х роковин смерті Т. Шевченка у виконанні Анни Зінич (клас доцента Уляни Молчко).

Приємно вразило виконання пісні “Нащо мені чорні брови” Ілоною Реут (клас доцента Світлани Дицьо), яка немовби перенесла слухачів у ті далекі, незабутні часи, коли звучало вогненне слово Тараса.

Прозвучав твір “Діалог Шевченка з Україною” у майстерному виконанні Лілії

Кобільник, яка не раз чарувала слухачів своїми піснями.

Читали поезії Тараса Шевченка студенти філологічного факультету: “Холодний яр” (Христіна Панчишин); “І мертвим, і живим...” (Марія Сенета); уривок із п’єси “Мар’яна Черниця”.

Прозвучали також пісні: “Лілея” у виконанні дуету Світлани та Галини Дицьо; “Люблю тебе, мій рідний краю” (М. Петренко, І. Кушплер) та “Утоптала стежечку” (В. Власов, на сл. Т. Шевченка) у виконанні народного ансамблю бандуристів під керівництвом Стефанії Пінчак; “Плавай, плавай лебедонько” (Т. Шевченко, К. Хрещенко), у виконанні Мар’яни Мазур (клас доцента Євгенії Шуневич); “Тече вода” (Т. Шевченко, Я. Смеречанський), солісти – Андрій Боженський та Петро Турянський.

Неймовірне враження справила музично-літературна композиція “Шевченкове слово” у виконанні випускника нашого університету Богдана Михайлишина.

Насамкінець народний чоловічий камерний хор “Боян Дрогобицький” виконав безсмертний “Заповіт”.

Шевченкове свято закінчилося національним гімном “Ще не вмерла Україна” (М. Вербицький, П. Чубинський) (хор “Боян Дрогобицький”, під диригуванням заслуженого працівника культури України, професора Степана Дацюка).

Ведучими академії були Лілія Мельник та Андрій Кашицький.

Сонце ніжно золотило верхівки дерев студентського парку. Ідучи додому, відчував шем і неспокій. Думалося, як добре, що до Тараса приходять люди, як добре, що звучить його безсмертне слово у виконанні представників різних поколінь. І хочеться, щоб воно і далі звучало “неложними устами” маленьких дітей, як-от Насті Стецик (“На горі Чернечій”), котра своїм ще невинним серцем так любить нашого Поета.

МИХАЙЛО ЗУБРИЦЬКИЙ,
науковий співробітник інституту
франкознавства

В НОМЕРІ:

ст. 2

Вшанування пам’яті героїв Майдану

ст. 4

Науково-мистецька презентація “Тарас Шевченко в культурному житті Дрогобича другої половини ХІХ – першої третини ХХ ст.: нові знахідки”

ст. 6

Усний літературний журнал “Шевченко і сучасність”

ст. 7

Науково-методичний семінар “Педагогічна спадщина В.О. Сухомлинського: теорія і сучасність” (до 95-річчя від дня народження)

На фото: вступне слово виголосила ректор університету проф. Надія Скотна

ПРИСВОЄННЯ ВЧЕНИХ ЗВАНЬ

14 лютого 2014 року рішенням Атестаційної колегії Міністерства освіти і науки України присвоєно вчені звання:

Соломії Дмитрівні Ілляш – доцента кафедри педагогіки та методики початкового навчання;

Олегу Анатолійовичу Радченку – доцента кафедри практики німецької мови.

Бажаємо подальших наукових звершень та творчих здобутків!

РЕКТОРАТ

“БОЯН ДРОГОБИЦЬКИЙ” У ПОЛЬЩІ

З 28 лютого по 2 березня в м. Голеньов (Польща) відбулися чергові XI зустрічі з українською культурою. Цього року Україну представляли два мистецьких колективи з Дрогобича – чоловічий камерний хор “Боян Дрогобицький” (художній керівник і диригент – П. Гушоватий, завідувач, доцент кафедри методики музичного виховання і диригування ДДПУ ім. Івана Франка) і гурт „Намисто” (художній керівник – М. Гиновський). Концерти відбулись в містах Щецин, Голеньов, Старгард і Гожув Велькопольський.

Політичні події останніх днів не могли не вплинути на емоційний фон цієї культурної акції. Як зазначає, П. Гушоватий: “Всюди, де відбулись наші концерти, ми відчували моральну і молитовну підтримку за щасливу долю України”.

Свою співпрацю в підтримці та проведенні заходів, пов'язаних з українською культурою запропонували і офіційні особи, зокрема, Почесний консул України Генрік Колодій.

РЕДАКЦІЯ

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ КОНКУРС СТУДЕНТСЬКИХ НАУКОВИХ РОБІТ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ

12 - 13 березня на базі Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка відбулася підсумкова науково-практична конференція Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з української мови та літератури (у т. ч. методики їх викладання).

На конкурс було подано 119 студентських наукових робіт, що надійшли з 61 вищого навчального закладу України. Після таємного рецензування робіт до участі в підсумковій науково-практичній конференції запросили 60 студентів. На підсумковій конференції виступило 39 студентів з 26 вищих навчальних закладів, які, здебільшого, представляли філологічні факультети й інститути філології та журналістики університетів України.

Після успішного проходження першого етапу до участі у підсумковій науково-практичній конференції було запрошено студентку IV курсу факультету початкової освіти нашого університету Юлію Полюшко, а також її наукового керівника, старшого викладача кафедри філологічних дисциплін та методики їх викладання у початковій школі Світлану Ігорівну Луців.

Тема наукової розвідки, яку репрезентувала Юлія Полюшко: “Словесне оцінювання навчальних досягнень першокласників у процесі засвоєння української мови”. На підставі аналізу конкурсних робіт та їх презентацій, виступів учасників науково-практичної конференції, галузева конкурсна комісія прийняла рішення щодо відзначення наукової роботи нашої студентки як однієї з кращих і визнала Юлію Полюшко претендентом на перемогу Конкурсу та нагородила дипломом III ступеня.

РЕДАКЦІЯ

ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ГЕРОЇВ МАЙДАНУ

26 лютого в актовому залі головного корпусу відбулося вшанування пам'яті героїв Майдану – Небесної сотні. Панахиду за безневинно убитими відправив протопресвітер Мирослав Соболта. Ректор проф. Надія Скотна відзначила велич подвигу героїв Майдану, які виступали за європейську інтеграцію України та її цілісність. Студенти Тетяна Сем'янків (факультет початкової освіти), студентський ректор Іван Херович (історичний факультет) та Оля Козар (інститут іноземних мов) поділилися спогадами про Київський та Дрогобицький Євромайдани. У виконанні хористів “Боян Дрогобицького” (художній керівник доц. Петро Гушоватий) прозвучали: “Отче

наш”, “Чуєш, брате мій”, Державний гімн України.

На фото: виступає студентський ректор Іван Херович

КОНЦЕРТ-РЕКВІЄМ

26 лютого у актовому залі Дрогобицького державного музичного училища ім. Василя Барвінського відбувся концерт-реквієм, присвячений світлій пам'яті героїв Майдану. На концерті прозвучало прем'єрне виконання кантати “Псалми Давида” на канонічні тексти композитора, директора училища, заслуженого діяча мистецтв України, доцента кафедри музикознавства та фортепіано Дрогобицького державного педагогічного університету ім. Івана Франка Миколи Ластовецького. У концерті-реквіємі брали участь: народна студентська хорова капела “Гаудеамус” ДДПУ ім. Івана Франка (під керівництвом декана музично-педагогічного факультету, заслуженого працівника культури України, професора Степана Дацюка), хоровий колектив

Дрогобицького державного музичного училища ім. В. Барвінського (керівник – Богдан Бондзяк), церковно-молодіжний хор Катедрального собору Святої Трійці “Відлуння” (регент – Надія Бунь), симфонічний оркестр мистецьких навчальних закладів та установ культури Дрогобича (диригент – заслужений діч мистецтв України Микола Михаць), солісти – лауреати всеукраїнських, міжнародних конкурсів – Мар'яна Мазур (сопрано), Валентина Білас (меццо-сопрано), заслужений працівник освіти України, завідувач кафедри народних музичних інструментів та вокалу ДДПУ ім. Івана Франка – Корнель Сятецький (тенор) та отець Тарас Кoberинко (баритон).

РЕДАКЦІЯ

КОРОТКО

25 лютого в інституті іноземних мов пройшов 2-й етап I туру Всеукраїнської олімпіади з англійської мови.

26 лютого в інституті іноземних мов відбувся науковий семінар з тематики досліджень дипломних робіт (організатор – доцент кафедри практики англійської мови Роман Вишинський).

3 березня завідувач кафедри української літератури та теорії літератури, доктор філологічних наук, професор Петро Іванишин виступив на громадському інтернет-телебаченні у програмі “Марафон” (м. Львів) про актуальні суспільно-політичні проблеми в державі.

7 березня в актовій залі Дрогобицького державного педагогічного університету відбувся академконцерт хорових класів заочної форми навчання музично-педагогічного факультету. Виконавці: хоровий клас I курсу (керівник – ст. викл. Василь Довгошия, концертмейстер – Роман Хрипун) та хоровий клас I курсу (керівник – викл. Оксана Волох, концертмейстер – Аліса Гаєвич).

7 березня к.ф.н., доцент кафедри української літератури та теорії літератури О.Р. Баган виступив на урочистій академії до 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка для працівників освіти і культури Дрогобицького району.

8 березня зав. кафедри української літератури та теорії літератури, д.ф.н., проф. Петро Іванишин дав інтерв'ю про Тараса Шевченка для ТСН каналу 1+1.

9 березня кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури та теорії літератури О.Ф. Химин виступила з доповіддю до 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка у Народному домі м. Новий Розділ.

9 березня завідувач кафедри української літератури та теорії літератури, доктор філологічних наук, проф. Петро Іванишин виступив у Дрогобицькому драмтеатрі на ювілейній академії „Борись, народе, за свою свободу!”, з нагоди 200-річчя від дня народження Т. Шевченка.

9 березня кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури та теорії літератури О.Р. Баган виступив з доповіддю до 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка для громади м. Трускавець.

19 березня на соціально-гуманітарному факультеті відбулися вибори голови ради студентського самоврядування, на яких головою ради було обрано студентку групи СП-23 Зоряну Стахнів.

19 березня відбулася щорічна звітна наукова конференція викладачів та студентів філологічного факультету. У 4 секціях (“Українське мовознавство”, “Українське літературознавство”, “Проблеми рецепції та інтерпретації художнього твору”, “Слов'янське та порівняльне мовознавство”) взяли участь викладачі, вчителі загальноосвітніх навчальних закладів та студенти денної і заочної форми навчання. Тематика доповідей відповідала науковим темам кафедр української мови, української літератури та теорії літератури, світової літератури та славістики.

До 200-річчя Тараса Шевченка

ЗАГАДКОВИЙ СВІТ ШЕВЧЕНКОВИХ ДУМОК

13 березня на філологічному факультеті відбувся вечір пам'яті славного сина України – Тараса Шевченка “Загадковий світ Шевченкових думок” з нагоди 200-ї річниці від дня народження Т. Шевченка. Ініціаторами та активними учасниками свята виступила національно-свідомо студентська молодь, яка пред-

ставила художню та поетичну творчість Тараса Шевченка.

РЕДАКЦІЯ

ВЕЛИЧ КОБЗАРЯ КРОКУЄ КРИЗЬ ВІКИ

9 березня у Дрогобичі відбулись Молитва за Україну і багатолюдне віче біля пам'ятника Тарасові Шевченку та покладання квітів. Захід розпочався зі спільної молитви, яку провели священники УГКЦ. Відтак прозвучав безсмертний “Заповіт” у виконанні чоловічого камерного хору “Бескид”.

До підніжжя пам'ятника лягли вінки та квіти від міської влади, громадських організацій, політичних партій, навчальних закладів, установ, організацій.

Слово про Т. Шевченка виголосив і Почесний громадянин Дрогобича, професор ДДПУ ім. І. Франка Михайло Шалата. Він підкреслив, що геній українського народу Тарас Шевченко належить усім.

Перед численним зібранням про значення для українців та актуальність творів Тараса Шевченка говорив

На фото: виступає Михайло Шалата політолог, доцент ДДПУ ім. І. Франка Ярослав Радевич-Винницький.

Наш університет взяв участь і у Ювілейній академії “Борись, народе, за свою свободу!” Із доповіддю на тему “Революційна велич Шевченка” виступив Петро Іванишин, професор, доктор філо-

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ ВЕЧІР НА ФАКУЛЬТЕТІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

11 березня на факультеті фізичного виховання відбувся вечір, приурочений 200 роковинам з дня народження Кобзаря. Студенти та викладачі факультету прочитали поезію Тараса Григоровича, розповіли про його життєвий і творчий шлях, переглянули фільм, присвячений Шевченку.

На фото (зліва направо): Андрій Телятник, Христина Волошин, Михайло Шпілка, Ірина Токмакова, Тарас Гавриляк, Оля Фабіровська

логічних наук, завідувач кафедри української літератури та теорії літератури.

Виступили творчі колективи: студентська хорова капела “Гаудеамус” (керівник – С. Дацюк), муніципальний камерний хор “Боян Дрогобицький” (П. Гушоватий). Сольним співом потішили глядачів І. Кліш та К. Сятецький.

РЕДАКЦІЯ

СТУДЕНТСЬКИЙ НАУКОВИЙ СЕМІНАР “ТАРАС ШЕВЧЕНКО У СВІТОВІЙ КУЛЬТУРІ”

19 березня в аудиторії 217 факультету початкової освіти кафедра культурології та українознавства провела щорічний міжфакультетський студентський науковий семінар “Тарас Шевченко у світовій культурі”. У ньому взяли участь студенти факультету початкової освіти, історичного факультету, біологічного факультету, музично-педагогічного факультету.

Відкрив семінар декан факультету початкової освіти, кандидат філософських наук, доц. Іван Кутняк. Із вступним словом до учасників звернулася завідувач кафедру культурології та українознавства, кандидат філософських наук, доц. Валентина Дротенко.

У програмі семінару було заявлено 12 доповідей. Усі виступи доповідачів викликали велику увагу серед учасників. Окремі доповіді зумовили жваву дискусію: “Живописна спадщина Кобзаря” (Нагалія Кич, факультет початкової освіти, науковий керівник – ст. викладач Ж.В. Ясеницька); “Актуальні суспільно-політичні ідеї у творчості Тараса Шевчен-

ка” (Микола Пилипчак, історичний факультет, науковий керівник – доц. Л.Б. Костюк); “Етнографічна діяльність Тараса Шевченка” (Андрій Янишин, біологічний факультет, науковий керівник – доц. М.І. Гладкий); “Вплив поетичної творчості Тараса Шевченка на українську музичну культуру” (Світлана Ферима, музично-педагогічний факультет, науковий керівник – доц. В.І. Дротенко); “Рання творчість Т.Г. Шевченка” (Марія Полохач, факультет початкової освіти, науковий керівник – доц. Н.М. Муляр).

Завершив студентський науковий семінар обговоренням актуальності постаті і слова Тараса Шевченка в сьогоденні, а також накресленням перспектив подальших досліджень.

РЕДАКЦІЯ

ШЕВЧЕНКОВЕ СЛОВО В СТІНАХ БІОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

Нещодавно на біологічному факультеті пройшло святкування з нагоди ювілею Т.Г. Шевченка, основним девізом якого була цитата з вірша:

*“Ми чуємо тебе, Кобзарю, кризь століття,
І голос твій нам душі окриля,
Встає в новій красі, забувши лихоліття,
Твоя, Тарасе, звільнена земля...”*

Минуло вже 200 років з дня народження славного сина України. Сьогодні в багатьох українських родинах можна побачити прикрашений вишитим рушником портрет Кобзаря.

Минають роки, десятиліття, але товща часу не в змозі притупити гостру актуальність його слова для кожного з наступних поколінь. Вся його велика спадщина: поезія, проза, мистецтво, – усе пронизане любов'ю до України, до людини.

Шевченкове слово лунало і в стінах біологічного факультету. Вірші й пісні повертали учасників заходу в часи Шевченка, в уяві виникали образи з “Катерини”, “Тополі”, “Наймички” та інших Шевченкових творів. Також звучали і пророчі слова, які немов послання до нині живущих синів і дочок України. В яких Кобзар попереджав нас, ніби бачив кризь століття майбутнє свого народу й недарма закликав:

*“Кохайтесь, чорнобриві,
Та не з москалями,
Бо москалі — чужі люде,
Роблять лихо з вами.”*

Серед виступів студентів III курсу, котрі взяли на себе відповідальність за підготовку Шевченкового свята, лунали і виступи викладачів, які висвітлювали

Кобзаря як багатогранну особистість, доводили його вплив на розвиток культури, духовності, патріотизму нашого народу.

Логічним завершенням нашого заходу був короткий ролик. Його основною метою було наголосити на пророчих словах з віршів Шевченка, які перегукуються із складними ситуаціями нашого сьогодення. Адже слова нашого Великого Кобзаря є духовним постулатом, межею і початком нашої самоцінки як єдиної найспівучішої, найкрасивішої, найталановитішої та найпрацьовитішої нації в світі.

АНДРІЙ ЯНИШИН,
студент біологічного факультету
групи БХ-31

До 200-річчя Тараса Шевченка

НАУКОВО-МИСТЕЦЬКА ПРЕЗЕНТАЦІЯ “ТАРАС ШЕВЧЕНКО В КУЛЬТУРНОМУ ЖИТТІ ДРОГОБИЧА ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XIX – ПЕРШОЇ ТРЕТИНИ XX СТ.: НОВІ ЗНАХІДКИ”

5 березня у Відділі історії музею “Дрогобиччина” пройшла науково-мистецька презентація “Тарас Шевченко в культурному житті Дрогобича другої половини XIX – першої третини XX ст.: нові знахідки”, приурочена 200-річчю від дня народження Тараса Шевченка. Організаторами заходу виступили музей “Дрогобиччина” м. Дрогобич та історичний факультет Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка.

Захід розпочався о 14 годині. Зал був заповнений вшент. З-поміж гостей, які прийшли вшанувати пам'ять великого Кобзаря, були: ректор Франкового вузу, професор Надія Скотна, проректор з науково-педагогічної роботи Микола Пантюк, викладачі та студенти історичного факультету, представники громади міста та всі небайдужі до творчості українського генія – Тараса Шевченка. Модератором торжества виступив кандидат історичних наук, старший викладач кафедри всевітньої історії Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка, науковий співробітник музею “Дрогобиччина” – Богдан Лазорак.

Першою з вітальним словом до гостей та учасників презентації звернулася директор музею “Дрогобиччина” Алла Гладун. Вона наголосила на актуальності Шевченкового слова у сьогоденнішніх перипетіях внутрішньополітичного життя України, на його значимості для українського народу. На завершення А. Гладун побажала усім терпимості, любові до ближнього та приємних вражень від науково-мистецької презентації.

Програма заходу передбачала презентацію невідомого портрета Тараса Шевченка авторства Едмунда Леона Солецького з колекції Стефана Коваліва та виступи з науковими доповідями істориків-науковців Дрогобицького педуніверситету.

Презентацію портрета реалізувала головний зберігач фондів музею “Дрогобиччина” Оксана Соловка. Вона розповіла історію того, як презентований портрет Т. Шевченка потрапив у фонди зберігання музею, особливості його виконання художником. Цікавим є факт про розміщення на звороті портрету вірша,

присвяченого Стефану Коваліву від художника. У контексті цього О. Соловка розповіла про життя та діяльність галицького педагога Стефана Коваліва.

Другий блок заходу розпочався із виступів дрогобицьких істориків, які у своїх доповідях звернулися до проблеми маловідомих і невідомих фактів щодо популяризації спадщини Тараса Шевченка у Франковому краї. Першим виступив кандидат історичних наук, доцент кафедри всевітньої історії ДДПУ ім. І. Франка Володимир Галик, який розповів про життя та діяльність малознаного дрогобичанина Едмунда Леона Остою Солецького, акцентувавши на його польськомовних перекладах творів Тараса Шевченка. Підсумовуючи, дослідник зазначив, що постать Едмунда Леона Остої Солецького ексцентрична, посідає значне місце у громадсько-політичному та культурно-освітньому житті Дрогобича та краю у другій половині XIX ст., а доля його перекладів творів Т. Шевченка на польську мову є досі невідомою. Наступна доповідь Богдана Лазорака, присвячувалася проблемі місця Тараса Шевченка в культурно-громадському житті Дрогобича, яка базувалася на фактах із невідомих джерельних свідчень другої половини XIX – першої третини XX ст. Зокрема, Богдан Орестович розповів про минуле вулиці Т. Шевченка в Дрогобичі, про заходи в місті, які були приурочені пам'ятним датам Кобзаря. У висновку, історик наголосив, що Шевченкова постать була актуальною в краї, оскільки вшановувалася не лише українською громадою, а й владою в період входження краю до Австро-Угорської монархії, Другої Речі Посполитої, СРСР. Завершальним став виступ кандидата історичних наук, професора, декана історичного факультету, ДДПУ ім. І. Франка Леоніда Тимошенка, який звер-

На фото: за трибуною модератор Богдан Лазорак. У першому ряді сидять (зліва направо) Михайло Шалама, Леонід Тимошенко, Володимир Галик.

нув увагу на два важливі епізоди про популяризацію Тараса Шевченка та його творів в Дрогобичі. Перший епізод присвячувався “Читанці” галицького педагога і громадського діяча, катехита Дрогобицької гімназії Олексія Торонського, зокрема про розміщення для вивчення в його підручнику творів Т. Шевченка. Другий сюжет торкався проблеми використання портретів та бюсту Тараса Шевченка в Дрогобичі під час урочистостей з нагоди вшанування пам'яті Кобзаря. Наведені Л. Тимошенком факти були невідомими для слухачів, оскільки були отримані через прискіпливе вивчення місцевої преси міжвоєнного та воєнного періодів. Підсумком заходу стала дискусія. Загалом, наукові доповіді істориків справили велике враження, про що свідчили гучні овації слухачів.

На завершення, модератор Богдан Лазорак усім подякував за участь у науково-мистецькій презентації та висловив сподівання на подальшу активну й плідну співпрацю такого роду діяльності історичного й інших факультетів Дрогобицького державного педагогічного університету ім. Івана Франка з музеєм “Дрогобиччина”.

ВОЛОДИМИР ГАЛИК,
заст. декана історичного ф-ту з науки та міжнародних зв'язків

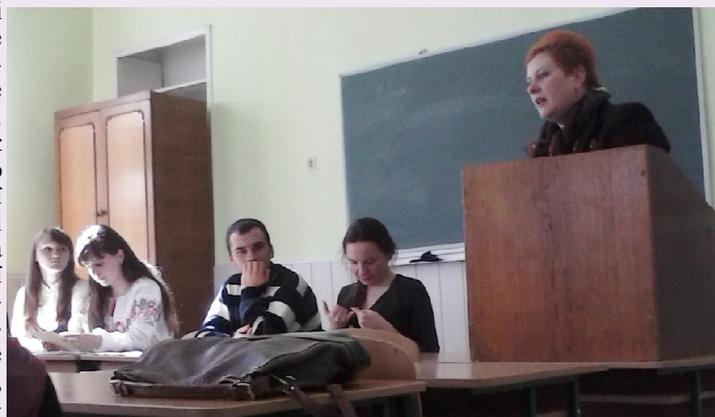
СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ КОНТЕКСТИ ДІЯЛЬНОСТІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА У ПРЕДСТАВЛЕННІ СТУДЕНТІВ-ІСТОРИКІВ

13 березня на історичному факультеті у межах відзначення 200-ліття від дня народження Кобзаря відбулося засідання круглого столу “Суспільно-політичні контексти діяльності Тараса Шевченка”. Цей захід було зорганізовано зусиллями членів студентського наукового осередку імені Юрія Дрогобича та при активній підтримці заступника декана історичного факультету Світлани Білої.

Тематика круглого столу визначилася ще на початку навчального року і, до певної міри, була обрана наосліп, за принципом звичності роботи майбутніх вчителів історії з суспільно-політичною проблематикою. Хто ж міг знати у “далекому” вересні 2013 року, що так різко обернеться хід історії і Шевченко з його полум'яними закличками, які для більшості з нас перетворилися на штампи, стане актуальним. Що його слова знову й знову

будуть виявлятися пророчими та здатними надихати на звитяги, що зрозумілі і близькі вони не лише українцям. Певно бути позачасовим – це і є секрет всякого генія, чия присутність в інтелектуальному та духовному просторі людства ані не визначається часовими межами, ані не зумовлюється ними. Він просто є. Ажіогаж довкола Шевченка, що мав бути, до певної міри, штучним і “круглим”, з огляду на округлість ювілейної дати, натомість виявився дивовижно щирим. Можливо саме тому з боку студентів, залучених до глибо-

шого опрацювання окремих проблем, і з боку аудиторії, у колі якої відбувалося обговорення, було виявлено неабиякий інтерес.

До 200-річчя Тараса Шевченка

ШЕВЧЕНКО УСТАМИ СТУДЕНТІВ ІСТОРИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

*“Кобзарю! Знов до тебе я приходжу,
Бо ти для мене совість і закон”*
Ліна Костенко

11 березня студенти історичного факультету відзначили 200 років з дня народження Тараса Григоровича Шевченка. Ведучими літературно-мистецького вечора “На крилах Кобзарєвої душі” були студенти I курсу Оксана Міщенко та Руслан Березнецький. На актуальності поезій Великого Кобзаря наголосила заступник декана історичного факультету Світлана Ярославівна Біла.

Свято розпочали студенти групи ІІ-31 (Н. Мушин, Г. Кузик, О. Ціпкало, М. Вурловська, М. Дрізд, М. Трубич, І. Бучковська). Дівчата спробували довести, що у творах Кобзаря звучить історія ХХІ ст., що спадщина геніального поета актуальна і сьогодні. Завдяки Михайлу Литвинку (ІІ-43) усі присутні відчували справжній козацький дух у рядках поезії “Іван Підкова”. Звернення до свого старшого товариша по перу Г. Квітки-Основ’яненка із закликом писати про минулу славу козацтву, будити серця людей зачитав студент ІІ курсу Роман Косилів. Наступний твір “Гупалівщина” про героїчне минуле, написаний на історичному матеріалі, де центральний образ поеми – повсталий народ, палаюча у вогні Україна, озвучила студентка ІІ-11 Марія Борисюк. Особливо гостро та актуально у контексті сьогоднішнього звучав твір у виконанні Богдани Чудийович (ІІ-22) „І мертвим, і живим, і ненародженим”, що закликає нас любити свою землю, рідну мову, дбати про розквіт і славу держави.

Студенти групи ІІ-32 показали повноцінне театралізоване дійство. “Тополя” та “Лілея” у виконанні молодих акторів викликали співчуття до важкої жіночої долі.

Твори Шевченка володіють магичним даром безсмертя. Саме до таких шедеврів належить “По діброві вітер віє” Великого Кобзаря, що прозвучав у музичному

На фото: учасники літературно-мистецького вечора із заступником декана Світланою Білою

оформленні студентів групи ІІ-42 (І. Беззуб’як, Т. Радевич, Н. Степанюк, М. Лаб’як, А. Лепка, О. Орищич). Шевченко високо цінував кохання, але справжнє. Його ідеалом були однолюбство, відданість, незрадливність і щирість, а також цнотлива невинність і чистота стосунків, що роблять це почуття гідним оспівування.

Не менш захоплює та емоційно виступала наступна конкурсантка Крістіна Тарнавська з віршем “Коло гаю в чистім полі” стверджуючи, що кохання – щастя, адже воно осяє людські життя, як доводить Шевченко, а його відсутність – велике горе.

Емоційна наснага Шевченкових образів, широта та вільність його асоціативного мислення, проникливо-творче використання фольклорних мотивів, образів народної символіки, предметно-реалістична міць поезії – всі ці риси, ці поетичні гени виявились плідними і для новітньої поезії ХХІ сторіччя. Про це розповіла Ірина Бучковська, читаючи вірш Ліни Костенко “Посвята Шевченку”.

Літературно-мистецький вечір завершився словами українського Пророка:

*„Наша дума, наша пісня
Не вмре, не загине...
От де, люде, наша слава,
Слава України!”*

Виконання поезій фахово оцінило журі у складі провідних викладачів історичного факультету: Руслана Попп, кандидат істо-

ричних наук, доцент; Світлана Біла, кандидат історичних наук, доцент; Ірина Лозинська, кандидат історичних наук, доцент; Іван Херович, студентський ректор. Слово для оголошення результатів конкурсу читців було надано Світлані Ярославівні Білій. Підкреслюючи, що визначення переможців було нелегким, заступник декана привітала учасників конкурсу почесними дипломами та грошовими преміями за призові місця.

Перше місце заслужено розділили між собою студенти групи ІІ-31 та ІІ-32. “Срібло” отримали Ірина Бучковська (ІІ-31) та Марія Борисюк (ІІ-11). Третю сходинку зайняли Михайло Литвинко (ІІ-43) та студенти групи ІІ-42. Усі інші учасники отримали цікаві книги у подарунок.

Учасники переконалися, що Тарас Шевченко дарував вічність українському слову, передбачив майбутнє відродження української нації. Усе почуте в цей день одному пом’яжило серце, другому – просвітило розум, а ще хтось взяв із собою той великий заряд духовності і краси, який, зазвичай, черпають у творчості Великого Кобзаря.

ІРИНА БУЧКОВСЬКА
студентка групи ІІ-31,
історичного факультету

До теми обговорення суспільно-політичних контекстів діяльності Тараса Шевченка організатори вирішили підійти здалеку, надавши слово спершу викладачам історичного факультету. Доцент кафедри давньої історії України та спеціальних історичних дисциплін Лідія Лазурко говорила про те, як сприймалася та поширювалася творчість Тараса Шевченка в Галичині в Австро-Угорську добу, звертаючи увагу, головню, на трактуванні його постаті як символу націєтворчих процесів кінця ХІХ ст. Старший викладач кафедри всесвітньої історії Богдан Лазарук зупинився на цікавих подробицях святкувань ювілеїв Тараса Шевченка у Дрогобичі міжвоєнного періоду, особливо акцентуючи на залученні до проведення цих щорічних заходів знаних представників різних національних громад міста. Це, на його думку, було свідченням толеранції національних взаємин у місті та подолання доволі гострої польсько-української конфронтації початку 20-х рр. ХХ ст.

А безпосередньо за темою висловлювалися вже студенти. До обговорення було подано такі питання: “Політичні ідеї учасників Кирило-Мефодіївського братства: порівняльний аналіз” (Діана Зазулянська, ІV курс), “Відоображення суспільно-політичних ідей Кирило-Мефодіївського братства у поетичній творчості Тараса Шевченка” (Христина Яджин, V курс), “Політико-правові погляди Тараса Шевченка” (Ярослав Тарасюк, ІV курс) та “Педагогічні погляди Тараса Шевченка” (Ірина Бучковська, ІІІ курс). Дискутант звертала увагу на проблемні питання, зокрема про ступінь заангажованості Тараса Шевченка в діяльність товариства, трактування ним ідей братчиків, власні погляди на суспільний і політичний устрій української держави тощо. Спеціальною “бонусною” темою для майбутніх вчителів стало обговорення педагогічних поглядів Тараса Шевченка, що знаходили свій вираз, переважно в прозових творах мистця. Цікавість викликали також

подробиці про діяльність Шевченка з підготовки та видання української абетки, яка вирізнялася доступністю змісту та демократичністю ціни і швидко поширювалася в середовищі бідніших верств населення. До обговорення зазначених проблем долучився також і декан історичного факультету професор Леонід Тимошенко, чий виступ додав дискусії більшої гостроти. І традиційно, як це буває у плідних обговореннях, питань після засідання круглого столу стало більше, ніж відповідей. Завершуючи, варто зазначити також, що з боку організаторів активність студентів було відзначено книжковими подарунками, які, сподіваємось, придадуться їм у подальшій професійній діяльності.

ЛІДІЯ ЛАЗУРКО
кандидат історичних наук,
доцент кафедри давньої історії
України та спеціальних історичних
дисциплін

До 200-річчя Тараса Шевченка

УСНИЙ ЛІТЕРАТУРНИЙ ЖУРНАЛ "ШЕВЧЕНКО І СУЧАСНІСТЬ"

11 березня студенти III курсу філологічного факультету ДДПУ ім. І. Франка, під керівництвом кандидата філологічних наук, старшого викладача кафедри української мови Л.Б. Мельник, провели усний літературний журнал "Шевченко і сучасність" з нагоди відзначення 200-ліття від дня народження Т. Г. Шевченка.

У вступному слові до молоді Любов Мельник наголосила: "Є в історії світової культури особистості, чия велич визначається не тільки їхньою літературною спадщиною, а й всією сукупністю творчої та суспільної діяльності, самою символічністю їхнього буття. Таким був Тарас Шевченко – велика і невмируща слава українського народу. Сьогодні, з нагоди славного ювілею від дня його народження, цим заходом ми відлітаємо квіти у пишний вінок шани Великому Кобзареві".

Третьюкурсниці Марія Мудра, Алла Шепіда, Оксана Савчин, Галина Павлюк, Мар'яна Мушинська, Алла Попович у своїх виступах зазначили, що саме завдяки своєму народному характеру твори Великого Кобзаря сьогодні є особливо акту-

альними. Як і два століття тому болісною залишається проблема нашої національної і духовної неволі. Свідченням цього є події, що відбуваються у країні. Не випадково звучать з уст новітніх українських героїв Шевченкові "Борітеся – поборете! Вам Бог помагає! За вас правда, за вас слава і воля свята!".

Виступаючи підсумували, що уроки Тараса Шевченка незабутні, як незабутні ті герої, котрі могутнім словом Кобзаря пробуджували на Майдані національну свідомість, боролися за скінення влади деспота Януковича. На закінчення заходу присутні вшанували хвилиною мовчання Героїв Небесної Сотні.

РЕДАКЦІЯ

ШЕВЧЕНКІАНА ІНСТИТУТУ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Урочистості розпочалися 24 лютого відкриттям тематичної Всеукраїнської науково-практичної конференції "Українське слово мовами народів світу", організованої кафедрою германських мов і перекладознавства із залученням провідних шевченкознавців України.

У першій березневій тиждень в інституті розгорнула свої експонати виставка студентських робіт – проєктів ілюстрацій до творів Т. Шевченка. Було проведено конкурс декламації Шевченкової поезії, переможницею якого стала студентка гр. АП-54 Ольга Боллок, та конкурс на кращий переклад твору Кобзаря серед студентів, перемогу в якому здобула студентка гр. ПАН-57 Зоряна Гаврилів.

Переможці конкурсів отримали пам'ятні подарунки від керівництва інституту – ювілейні видання "Кобзаря".

Кульмінацією відзначення Ювілею став літературно-мистецький вечір "Він був

сином кріпака, а став володарем у царстві духа", що відбувся 13 березня. На святі читали поезії, виконували пісні, інсценували уривки з творів Т. Шевченка, які вкотре акцентували невмирущість й актуальність слова цього генія українського народу. Багатогранність Шевченкового таланту презентував відео-фільм "Художник", а завершальним акордом свята стала авторська поезія студентки гр. АП-54 Ольги Гарасимів, присвячена безсмерттю слави Великого Кобзаря.

Крім цього, протягом березня заплановане проведення студентського лекторію на тему „Іншомовна Шевченкіана” кураторами академічних груп інституту.

РЕДАКЦІЯ

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКЕ СВЯТО "І МЕРТВИМ, І ЖИВИМ, І НЕНАРОДЖЕНИМ..."

12 березня відбулося літературно-мистецьке свято "І мертвим, і живим, і ненародженим..." з нагоди відзначення 200-річчя від дня народження Тараса Григоровича Шевченка.

Шевченкове слово повертається сьогодні в Україну для того, щоб ствердити національний дух, вселити у свідомість нашого народу віру в кращий день, підняти націю на самоздійснення, запалити енергією творення нової долі. Шевченко покликаний сказати "святую правду на землі", те нове слово, той "новий голос", про які він молив "святую праведною матір".

В програмі літературно-мистецького свята прозвучало виконання фрагментів поетичних та прозових творів Т.Г. Шевченка, пісень на його слова, зокрема: "Ревети стогне Дніпр широкий", "Думи мої, думи мої", "Така її доля", "По діброві вітер вие", "Світе тихий, краю милий", "Бандуристе, орле сизий", "Заповіт", інсценований уривок "Три ворони" із містерії Т.Г. Шевченка "Великий льох", вокально-хореографічна композиція "Садок вишневий коло хати" та інші твори.

Серед виконавців – студенти факультету початкової освіти: Ірина Михайлечко, Оксана Кінаш, Юлія Бей, Оксана Кулик, Олена Дорожовець, Марія Грицай, Анастасія Рабко, Марія Коваль, Марія Біла, Надія Куп'як, Іванна Фіняк, Тетяна Черак, Соломія Височанська, Марія Гец, Іванна Процайло, Іванна Талайло, Ірина Петришин, Наталія Дробіняк, Марія Білоус, Роксолана Бондзяк, Інна Васильчик, Ярина Мариняк, Христина Матвеева, Христина Ненчук, Ольга Стефанишин, Анна Федор, Ірина Фітель, Христина Артим, Оксана Білоус, Софія Борисовська, Надія Гермак,

Ірина Городецька, Анастасія Гринчишин, Ірина Климків, Тетяна Карпенко, Світлана Котлова, Ірина Михайлів, Андріана Петрик, Мар'яна Пісоцька, Ірина Серенько, Павло Стецьків, Галина Фецак, Ганна Фриган, Ольга Хабаль, Марія Чернецька, Галина Шуплат. Участь у святі приймали також викладачі кафедри культурології та українознавства: Любомир Мартинів, Іван Околович, Юрій Дякунчак, Петро Фриз, Іван Кутняк. Автори сценарію: доценти кафедри Тетяна Білан та Оксана Петрів. Хореографія та музичне оформлення: доцент Петро Фриз, викладач Магдаліна Марушка, ст. викладач Іван Околович. Презентація художніх творів Тараса Шевченка, яка демонструвалася під час виконання поезій та пісень на слова Шевченка, підготовлена викладачем кафедри Любомиром Мартинівим.

З 7 березня на факультеті початкової освіти діє виставка студентських творчих робіт з образотворчого мистецтва "Колористична Шевченкіана" з нагоди відзначення 200-річчя Т.Г. Шевченка (клас доцента Михайла Сидора, ст. викладача Жанни Ясеницької, викладачів Галини

Савчин та Людмили Волотко). Роботи виконали студенти Ярина Фролова, Людмила Цюпа, Христина Андреева, Іванна Бандура, Іванна Ниска, Марія Пацкан.

Підготовлено стінгазету "І мертвим, і живим, і ненародженим..." (художня ідея доцента Валентини Дротенко).

Презентовано виставку родовідних досліджень студентів III курсу факультету початкової освіти "І на оновленій землі врага не буде, супостата, а буде син і буде мати, і будуть люди на землі", присвячена відзначенню 200-річчя від дня народження Т.Г. Шевченка (науковий керівник – доцент Лариса Костюк; студенти: Христина Процайло, Тетяна Іванник, Христина Андреева, Ірина Бобик, Марія Біла, Христина Баб'як, Галина Буцик, Оксана Петеляк, Марія Коваль, Оксана Кулик, Олена Мельничук, Марія Шеремет, Соломія Височанська, Марія Гец, Ірина Летнянчин, Людмила Цюпа, Зоряна Рапій, Анастасія Рабко).

ВАЛЕНТИНА ДРОТЕНКО,
кандидат філософських наук,
доцент, завідувач кафедри культурології
та українознавства

НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ СЕМІНАР “ПЕДАГОГІЧНА СПАДЩИНА В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО: ТЕОРІЯ І СУЧАСНІСТЬ” (до 95-річчя від дня народження)

Кафедра загальної педагогіки та дошкільної освіти Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка та Відділ освіти виконавчих органів Дрогобицької міської ради 28 лютого 2014 р. провели науково-методичний семінар “Педагогічна спадщина В.О. Сухомлинського: теорія і сучасність” (до 95-річчя від дня народження). Захід проходив на базі Дрогобицької спеціалізованої школи I – III ступенів № 16 імені Юрія Дрогобича. Семінар проводили у форматі дискусій та обговорення практичного використання доробку відомого українського педагога В.О. Сухомлинського. Участь приймали викладачі кафедри педагогіки та дошкільної освіти, працівники міського методичного об’єднання класних керівників м. Дрогобича та м. Стебника. Роботу “круглого столу” відкрив заступник директора з навчально-виховної роботи СШ № 16 Юрій Львович Модрицький.

О. Вишневецький, кандидат педагогічних наук, професор, виступив із доповіддю, в якій зробив порівняльний аналіз доробку провідних педагогів ХХ століття, зокрема А. Макаренка, Г. Ващенко та

В. Сухомлинського, акцентуючи увагу на соціальному замовленні. Т. Пантюк, кандидат педагогічних наук, доцент, проаналізувала систему підготовки дитини до школи, зупинившись на ключових позиціях педагогічних ідей В. Сухомлинського: любов до дітей, необхідність цілеспрямованої організації співпраці сім’ї та школи, визнання дитини суб’єктом освітнього процесу, створення спеціальних умов для саморозвитку учня, активної діяльності, відповідальності, творчості. Доповідач наголосила на важливості переосмислення педагогічних ідей В. Сухомлинського в сучасних умовах демократизації освітніх процесів, і підкреслила внесок О.В. Сухомлинської, дочки відомого педагога, доктора педагогічних наук, академіка Академії педагогічних наук України.

О.Кобрій, доктор педагогічних наук, доцент, розкрила ідею демократизації навчання в школі, практичний доробок В. Сухомлинського щодо впровадження розвивального навчання: індивідуальний підхід до учня, організація проблемного навчання, інновації у самостійній роботі учнів, активізація дослідницької діяльності, забезпечення діяльності учня як суб’єкта навчального процесу (“екскурсію у власні думки”).

Важливого аспекту педагогічної спадщини В. Сухомлинського – навчання мистецтва життєтворчості, присвятила свій виступ О. Невмержицька, доктор педагогічних наук, доцент. Доповідач охарактеризувала поняття „життєтворчості” особистість в контексті педагогічних праць В. Сухомлинського, наголосивши на мистецтві жити морально педагогу-наставнику.

В. Городиська, кандидат педагогічних наук, доцент, звернула увагу на проблемі гендерного виховання у поглядах відомого педагога: підготовка старшокласників до материнської та батьківської відповідальності; морально-етичні бесіди на не популярні у радянській час питання для обговорення: “Що таке дружба між дівчиною і хлопцем”, “Що таке любов”, “Що таке шлюб”, “Дітонародження”.

Доробком практичного впровадження педагогічної спадщини В. Сухомлинського поділилися голова ММО класних керівників СШ № 16 С.І. Криса, голова творчої групи класних керівників ЗОШ № 11 Л.О. Стельмахук, голова батьківського комітету СШ № 16 Н.В. Ільницька, керівник школи виховника Дрогобицької гімназії Л.С. Онисько, а також творча група класних керівників ЗОШ № 17 Т.І. Степанчук, І.І. Сеньків, голова шкільного методоб’єднання класних керівників ЗОШ № 4 О.І. Постолюк та ін. Зокрема, класовод гімназії Л.С. Онисько, зробила презентацію виховних заходів для молодих класних керівників з елементами новітньої досвіду роботи В. Сухомлинського.

У підсумках круглого столу брала участь методист міського методичного кабінету Олена Іваник, яка у своєму виступі зазначила, що педагогічна спадщина В. Сухомлинського – це невичерпне джерело мудрості, розвитку почуттів і лише на паритетних засадах у спілкуванні можна досягти високих вершин у навчанні та вихованні дітей, “віддаючи їм своє серце”.

На завершення, Світлана Криса щиро подякувала педагогам Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, а також вчительському колективу класних керівників Дрогобицьчини за співпрацю, висловивши сподівання на її плідне продовження.

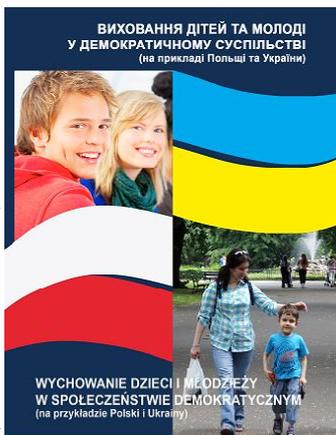
ВІОЛЕТА ГОРОДИСЬКА,
кандидат педагогічних наук,
доцент

СПІВПРАЦЯ З НАУКОВЦЯМИ ПОЛЬЩІ

Результатом багаторічної співпраці з науковцями Польщі є проведення наукових конференцій, публікація статей, монографій. Нещодавно вийшов у світ двомовний збірник наукових праць “Виховання дітей та молоді у демократичному суспільстві (на прикладі Польщі та України)”, за редакцією М.Чепіль та колег з Польщі – В. Петрика, М. Страдовського.

Наукове видання є першою спробою представити процеси змін на зламі століть в освітній і виховній сферах у демократичних суспільствах. Це взаємний та відвертий обмін думками та практичними напрацюваннями приязних дослідників двох сусідніх народів, для яких власні освітні проблеми є *signum temporis* (скромною істиною) суспільних і політичних змін, що відбуваються в обох країнах, вказуючи на важливість складного процесу формування нової суспільної свідомості в умовах безупинної трансформації.

Наукові розвідки презентують напрями досліджень працівників різних вищих

навчальних закладів Польщі та України. Обмін досвідом та міжнародна співпраця в академічному середовищі є цінним вкладом у розвиток суспільних наук, а також поглибленням знань про світоглядно-філософські та методичні засади теорії та практики виховання. Динаміку освітніх змін у Польщі і в Україні на початку 90-х років ХХ століття, розвиток теорії та практики виховання, проблеми виховання дітей-сиріт в педагогіці

Україні презентує частина перша “Зміст та чинники виховання”. У цій же частині розглядається розвиток творчого мислення як складова життєвого успіху дитини, діяльність вихователя як організатора педагогічного спілкування у дошкільних навчальних закладах, виховання відповідального ставлення молодших школярів до навчання, естетичне виховання підлітків та формування творчої особистості підлітків у позакласній виховній роботі загальноосвітньої школи України.

Друга частина “Теоретико-методичні аспекти виховання студентської молоді” присвячена проблемам виховання студентів вищих навчальних закладів України в контексті європейського освітнього простору, діяльності куратора щодо формування громадянськості студентської молоді, патріотичному вихованню студентської молоді у педагогічних університетах. Частина третя „Роль процесу суспільного виховання дітей і молоді у формуванні дорослої особистості” містить: наукові розвідки польських дослідників, присвячені спеціальній освіті та змісту громадянського виховання у демократичному суспільстві; інтегральному розвитку особистості у християнській педагогіці, культурній анімації в процесі неформальної освіти дітей і молоді; вихованню гармонійного відношення до суспільно-природного середовища; взаємодії сім’ї, дошкільного закладу та навколишнього середовища у вихованні дітей дошкільного віку.

Видання адресоване педагогічним працівникам, дослідникам у галузі педагогіки, теорії та методики виховання, дидактики, студентам і аспірантам вищих педагогічних навчальних закладів.

ОКСАНА ГЕВКО,
кандидат педагогічних наук,
доцент

Наші нові видання

ПРЕЗЕНТАЦІЯ НАУКОВИХ ПРАЦЬ МАРІЇ ЯРКО

4 березня цього року на музично-педагогічному факультеті ДДПУ ім. І. Франка відбулася презентація монографій та навчально-методичних посібників доцента кафедри музикознавства та фортепіано, кандидата мистецтвознавства, члена національної спілки композиторів України і наукового товариства імені Т.Г. Шевченка – Марії Іванівни Ярको.

На урочистості було представлено такі праці: 1. Методичні матеріали для організації самостійної роботи студентів з вивчення навчальних дисциплін: а) *Проблеми сучасного музикознавства*; б) *Психологія музичних здібностей*; в) *Проблеми сучасної музичної культури*; г) *Аналіз музичних творів*. 2. Монографія в 2-х томах “Епістемологія світу музики:

методологічні рефлексії та алгоритми постмодерної музикознавчої свідомості”. 3. Науково-популярне видання з нотним додатком “Фортепіанні “Варіації” М. Скорика в контексті модерністського канону звукомислення та модерного характеру національного стилеутворення”.

4. Науково-популярне видання “Українська фортепіанна соната”.

5. Монографія “Українська камерна кантата: інваріант жанрової форми”.

6. Монографія “Сучасна загальна музична освіта”.

7. Монографія “Інструментальна творчість В. Барвінського в герменевтичному полі сучасної музикознавчої думки”.

РЕДАКЦІЯ

Наші спортивні досягнення

ВІТАЄМО

Вітаємо збірну команду філологічного факультету за зайняте І місце на спартакіаді Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка з настільного тенісу.

12 березня 2014 року розпочалися змагання за програмою “Універсіади Львівщини – 2014” з футзалу серед чоловіків та жінок. Вітаємо команди ДДПУ з перемогами.

ДДПУ – Львівська державна фінансова академія (жінки) 5 : 0

ДДПУ – Національний лісотехнічний університет України (чоловіки) 7 : 3

ПОСТУП ФРАНКОЗНАВСТВА У ДРОГОБИЦЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

Рік, що минув – 2013, приніс нові вагомні здобутки у розвитку франкознавства в Дрогобицькому державному педагогічному університеті ім. І. Франка.

17 квітня 2013 року відбулася зустріч студентів педуніверситету з письменником, відомим франкознавцем Романом Лубківським. Зустріч проходила у рамках презентації його поетичної збірки “Чаша непокори” (з книжкової серії “Сто поезій”. – Дрогобич: Коло, 2011. – 172 с.). Вів зустріч професор Михайло Шалата.

3 27 по 29 травня 2013 року на Дрогобицьчині проходила перша літературно-мистецька Академія “Країна Франкіана”, яка збирала провідних франкознавців України і зарубіжжя. Членами оргкомітету від інституту франкознавства є Г. Сабат, М. Шалата, Є. Пшеничний. Літературно-мистецька Академія “Країна Франкіана” розпочала свою роботу з урочистого пленарного засідання, яке відкрила вступним словом ректор Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка професор Надія Скотна. З вітальним словом до учасників Академії звернувся: міський голова; відомий поет, лауреат Національної премії імені Тараса Шевченка Роман Лубківський; директор Інституту славистики Віденського університету (Австрія) Алоїс Волдан; представники районної влади; журналісти. З доповідями на пленарному засіданні виступили: професор Михайло Шалата, професор Михайло Дмитренко (Київ), професор Микола Мушинка (Словаччина), професор Роман Голод (Івано-Франківськ), професор Ярослав Гарасим (Львів).

Після завершення пленарного засідання для учасників та гостей Академії була організована екскурсія “Стежками Івана Франка у Дрогобичі”, яку цікаво провела доц. Лілія Гулевич. Лілія Олексіївна 28 травня ознайомила учасників Академії з родинним селом Івана Франка – Нагевичами. Того ж дня усі, хто бажав, переглянув мультимедійний фільм “Лис Микита”. Перегляд організувала і компетентно прокоментувала професор Галина Сабат.

28.05.2013 р. в актовому залі головного корпусу університету проходила презентація інституту франкознавства.

Про його роботу розповів директор інституту доц. Є. Пшеничний. В обговоренні взяли участь: ректор Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка, проф. Н. Скотна, проф. М. Шалата, проф. М. Гнатюк (Львів), проф. М. Дмитренко (Київ), проф. М. Мушинка (Словаччина), проф. А. Волдан (Австрія).

Того ж дня відбувся “круглий стіл” “Актуальні проблеми франкознавства”. Доповіді виголосили: проф. М. Шалата, проф. Г. Сабат. Там-таки презентувалася нова книга професора М. Шалати “Світова великість поета” (про Івана Франка). – Дрогобич: Коло, 2012. – 118 с.

У рамках Академії проходить науковий семінар “Іван Франко і європейська славистика”, у якому взяли участь проф. М. Мушинка (Праяшів, Словаччина), проф. А. Волдан (Відень, Австрія), доц. В. Лопушанський, проф. В. Кемінь, доц. Є. Пшеничний.

Тоді ж відбувся “круглий стіл” “Нагевичькі читання – 2013. Актуальність націософських ідей Івана Франка”. Основні доповідачі: проф. П. Іванишин, проф. М. Зимомря, доц. С. Пилипчук, доц. О. Баган, доц. Я. Радевич-Винницький, працівник інституту франкознавства М. Зубрицький.

Літературно-мистецька Академія “Країна Франкіана” завершила свою роботу 29 травня. З підсумками про зроблене на заключному пленарному засіданні виступили: ректор Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка проф. Н. Скотна, проф. М. Шалата, проф. Г. Сабат, доц. Є. Пшеничний.

Окремо варто відзначити святковий концерт, організований силами музично-педагогічного факультету (декан – проф. С. Дацюк). Гостям дуже сподобалася виконавська майстерність учасників концерту, розмаїття художніх номерів, музичне оформлення. Слід зауважити, що в рамках Академії проходив і конкурс дитячих хорів (організатор доц. П. Гушоватий).

Провідні спеціалісти інституту франкознавства упродовж року активно пропагували творчість Івана Франка. Проф. М. Шалата видав “Повне зібрання творів Маркіяна Шашкевича”, де є

матеріали і про Івана Франка. Робота наукова, ґрунтовно прокоментована. У видавництві “Коло” побачила світ літературно-критична студія проф. М. Шалати “Світова великість поета”, присвячена Іванові Франку. Проф. Галина Сабат перевидала свою ґрунтовну працю “Казки Івана Франка”. Доц. Є. Пшеничний виступив на книжковому форумі у м. Львів на презентації книги проф. М. Шалати “Повне зібрання творів М. Шашкевича” (Дрогобич: Коло, 2013).

Є. Пшеничний виступив перед читачкою аудиторією (у музеї “Тюрма на Лонського”) на книжковому форумі у Львові на презентації другого тому книги проф. С. Білокона (Київ) “Масовий терор як засіб державного управління в СРСР 1917–1941”. – Дрогобич: Коло, 2013 р. – 1066 с. (з участю автора).

Доц. Є. Пшеничний взяв участь у Міжнародній конференції в Москві, де виступив із доповіддю “Дмитро Чижевський і українські вчені. Нові матеріали”. У контексті цієї доповіді йшлося і про Івана Франка. На Міжнародну конференцію у Відні (Австрія), яка проходила 23–25 жовтня 2013 року, він запропонував доповідь “Іван Франко і Герман Барц: діалог, який не відбувся”.

Ряд наукових статей, пов’язаних з висвітленням творчості Івана Франка, опублікувала у звітному році доц. В. Дуркалевич. Цей доробок вміщено у наукових збірниках, що вийшли в Бердянську, Черкасах, Маріуполі, Житомирі.

Активним у популяризації творчості Івана Франка у 2013 році був і автор цих рядків. Це, зокрема, виступ з доповідями на ХХІІ Міжнародному славистичному колоквиумі у Львові, на Міжнародній науковій конференції в Інституті мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені Максима Рильського у Києві, на Міжнародній науково-практичній конференції в Одеському національному університеті імені Іллі Мечникова, Міжнародних людинознавчих філософських читаннях у Дрогобичі.

МИХАЙЛО ЗУБРИЦЬКИЙ,
науковий співробітник інституту франкознавства